

Buuga Amaanka Cuntada



HAMILTON COUNTY
PUBLIC HEALTH

PREVENT. PROMOTE. PROTECT.

Franklin County
Public Health



Originally developed by Franklin County Public Health. Adapted with permission by Hamilton County Public Health.

Raac
nidaamka
badbaadada
cuntada si
aad u ilaalisa
caafimaadka
shacabka.

Shaxda Macluumaadka

Qaybaha Khatarta	3	Xasaasiyado	33
Waraaqaha Loo Baahan Yahay ..	5	Talada Macmiilka	34
Dhacdada Dheecadana Jidhka ..	8	Uga Shaaqaynta Amaanka ah....	34
Wakhtiga Xakamaynta Caafimaadka Shacabka.....	11	Cuntada Guriga Lagu Sameeyay	35
Xakamaynta/Ka Saarida Cayayaanka	12	Daasad Furaha	36
Hoyga.....	13	Daasadaha	36
Farxalka	14	Agabka	37
Shuruudaha Bulaacada Gacanta	15	Shayada Marka Kaliya La Isticmaalo 38	
Isticmaal Golofis	16	Kaydka	38
Xakamaynta Timada	17	Sadex Lakab Diyaarinta Bulaacada	39
Cunista/Cabista/Shayada Shakhsi Ahaaneed	18	Nadiifiyaha.....	40
Nafaadaha Shaqaalaha.....	19	Agabka Nadaafada	42
Heerkulka/Wakhtiga/TCS.....	19	Mishiinka Weelka Maydha.....	43
Diyaarinta Cuntada/Cuntooyinka Diyaar u Ah Cunisto	21	Masaxaada	46
Heerkulbeega	22	Nadiifiyaha Mishiinka Barafka ...	46
Cuntada La Heley.....	23	Mishiinka Nadiifiyaha Hilibka	47
Haynta Qabawga	23	Qasabado.....	49
Kaydka Cuntada	24	Quruuradaha Kimikaalka La Buufiyo	49
Hilibka Qaydhiin	24	Taangiga Biyaha Kulul	49
Barafaynta Cuntada	25	Dhaxalka Biyaha/Maamulaha Kulayliyaha.....	50
Maydhisto Dalaga	26	Xayawaanka/Xayawaanka Carbisin 55	
Looxa Lagu Jarjaro	27	Jawaabta Dabka	56
Heerkulka Wax Karinta	28	Khayraadka/Agabka Madhay ...	59
Dib U Diirinta Waxa Soo Hadhay ..	29	Siyaasada Xanuunka	73
Haynta Kulaylka	29	Wakhtiga Caafimaadka Shacabka Siyaasada Xakamaynta.....	76
Qaboojinta Cuntada	30	Duwaanka Amaanka Cuntada ..	77
Ku Qorista Taariikhda	31		
Calaamadaynta/Sumada	32		

Khatarta Heerka I

WALAACYADA GUUD: Nadaafada, calaamadinta, ilmaha, nidaamka kaydka, taariikhda ay ku eeg tahay

- Wakhti lama hayo/maamulida heerkulka ee amaanka cuntada iyo sharaabka (bunka, sharaabka meesha kaliya laga shubto, wixii qasaacadaysan)
- Cuntada qasaacadaysan ee wakhtiga aan kudhicin/heerkulka la maamulay ee amaanka cuntada
- Cuntada qasaacadaysan ee talaagada la geliyo iyo/ama la bareefo/heerkulka la maamulay ee amaanka cuntada
- Cuntada ama caanaha caruurta

Khatarta Heerka II

WALAACYADA GUUD: Heerka I: taabashada, caafimaadka shaqaalaha; macquuliyada ugu yar ee in wasakh uu yeesho

- Keegaga ee wakhtiga aan kudhicin/heerkulka la maamulay ee amaanka cuntada
- Soo saarka alaabaadka macmacaanka
- Alaabta badan ee aan duubnayn ee wakhtiga aan kudhicin/heerkulka la maamulay ee amaanka cuntada
- Wixii qasaacadaysan ee wakhtiga aan kudhicin/heerkulka la maamulay ee amaanka cuntada ee meel kale lagu soo sameeyay
- Digniinta cuntada ee weelka sida wanaagsan u xidhan ee warshad samaysay iyo ka shaqaynta markaas ee iibka tafaariiqda ama adeega
- In lagu hayo cuntada keeni karta waxyeelada heerkulka ku haboon ilaa inta loo hayo iibinta ama adeega hadii lagu helo 135° F ama ka sareeya
- U diyaarinta barafka iibka tafaariiqda
- Diyaarinta iyo/ama adeega ee wakhtiga aan kudhicin/heerkulka la maamulay ee amaanka cuntada oo kaliya
- Farta gelinta macaanka barafka ah; afka waxa macaan uu kusoo baxo
- Cuntada qasaacadaysan, ee ku filan qofka ee laga heley cid liisan leh ama warshad aan meesha ku oolin oo iyada oo qabaw ama kulul isla markaba dadka la siiyo
- Ka helida cuntada cida liisanka leh ama cida samaysa ee aan meesha ku oolin iyada oo ku jirta weel wayn oo lagu hayo/la qaybiyo iyada oo isla heerkulkii lagu heley a

Khatarta Heerka III

WALAACYADA GUUD: Heerka 1 iyo 2; qabooyinka saxda ah, qaboojin, hayn; sunta; qaabka loo hayo kulaylkeeda

- Ka shaqaynta, jarjarista, ama ridqida wixii hilib ah
- Jarjarinta ama jarjarka hilibka ama jiiska qadada
- Isku keenista ama ku karinta wakhti/heerkul la maamulay si loo helo amaanka cuntada oo markaa la bixinayo, lagu haynayo kulayl/qabw, ama isaga oo karsan
- La kaliyay/diyaar ah, la kaliyay/la kaliyay, la kariyay/kulayl lagu haynayo, la kariyay/la kariyay/qabaw lagu haynayo
- Ka shaqaynta talaakada leh afka kulaylka wax lagu sameeyo
- Alaabaadka la kululeeyay ee leh bushqada moorsan iyo haynta kulaylka
- Karinta, qaboojinta, ku darka waxyabaaha qaydhiin ee dheeraadka ah, kulul ku haynta
- Dib u kulaylka inta qof cuni karo oo kaliya
- Qasaacadaynta, kululaynta, yaraynta ogsajiinta ku jirta bushqada, qiiinta si loo dheereeyo cimrigeeda, sharaab miirista, samaynta khamrida, wixii si gaar ah loo samaynayo

Khatarta Heerka IV

WALAACYADA GUUD: Heerka 1, 2, 3; dhawr talaabo oo diyaarinta ah iyo xakamaynta heerkulka sida loogu baahdo; nidaamyada gaarka ah

- Karinta/karinta/kulayl ku haynta; karinta/haynta/qaboojinta/dib u samaynta (iyada oo lagu daro ama aan lagu darin waxyabo dheeraad ah)
- Wakhtiga lagu bedelayo heerkulka
- Wakhtiga qaadista/xakamaynta heerkulka ee amaanka cuntada sida weelka lagu qaado
- Waxaa lagu isku siiyaa khatarta sare (dadka difaaca jidhkoodu liito ama waayeelka ah ee daryeelka caafimaad/xarumaha kaalmada nolosha ku jira
- Siinta hilib, digaag, kaluun ama cunto kale qaydhiin oo waxyeelo keeni kara oo ku jira shayadan
- Ku karinta heerkulka ugu yar ee loo baahan yahay
- Iibinta iystar, clam, ama mussels ee selfiishka ku nool barkada
- Loo qaboojiyay qaab barafayn ah
- Wixii nidaam ah ee u baahan waxyabao ka duwan kuwa Waaxda Caafimaadka Ohio (ODH) ama Waaxda Beeraha Ohio (ODA), ama wax ka duwan Xeerka Cuntada
- Dib u diirinta cuntada badan ee shayada cuntada wax ka badan 7 maalmood oo kasta

WARAAQAHA LOO BAAHAN YAHAY

Ilaalinta xaruntaada

1 Liisanka cuntada



Liisanka Shaqada Adeega Cuntada

Lambarka Hantidhawrka:

Lambarka Liisanka
12030

Liisan Haystaha
Franklin County Public Health, 280 E Broad St, Columbus, OH 43215

Macaga Liisan Haystaha Xarunta:
Tijaabinta Maqaaxida 1

Cinwaanka/Magaalada/Gobolka/Zip-ka
3662 Breamere Dr Colorado Springs CO 80922

Qaybaha Sharaxa
Aan Ganacsi Ahayn FSO > 25,000 isku wareeg fuudh, Khatarta Heerka III

Liisankan waxaa loosoo saaray si waafaqsan shuruudaha Cutubka 3717 ee Xeerka Dib u Eegista Lagu Sameeyay ee Ohio oo waxa ka waajiba in lagala noqdo ama la joojiyo wixii keenaya iyo in aan la wareejin kari iyada oo aan ogolaanshe laga haysan liisan haystaha.

Liisan kan waxa uu dhici doonaa Diseember 02, 2021

Hadii tani tahay shaqo adeega cuntada ee wareegta, liisanka ma shaqaynayo ilaa inta macluumaadka haynta ay kasoo baxayso dhnak kale-

Taariikhda

Joe Mazzola, MPA
Gudoomiyaha Caafimaadka

HEA 5305 (Dib u eegid 04/13)

Liisankan waxaa in lasoo dhigaa meel muuqata oo goobta ah.

Waaxda Caafimaadka ee Ohio

2 Tobobarka Shaqaalaha

SHAHAADADA MAAMULIDA EE BADBAADADA CUNTADA

- Kadib marka la baaso koorsada ansixinta (Tusaale ahaan: ServSafe®), ku dalbo ODH.
- Hal xubin shaqaalaha maamulka ah waa inay haysataa shahaadadan hadii xaruntu ay ku jirto Khatarta heerka 3 ama 4.



Waaxda Caafimaadka

Maamulaha Caafimaadka waxa uu xaqiijiyay Taariikhda

TIJAABO TIJAABO

waxaa si wanaagsan loo dhamaystirtay
Shahaadada Maamulaha ee Badbaadada Cuntada

Bixiye


Maamulaha Caafimaadka

HEA 5318 (Dib u eegid 1/19)

Lambarka Shahaadada: TIJAABO TIJAABO

QOFKA KA MASUULKA AH (PIC) FASALKA HEERKA 1

- Tobobarka onleyinka ah ee Tusaale ahaan: ServSafe®.
- Hal ruux gelinkii ayaa loogu baahan yahay fasalka Heerka 1.
- Hadii xarunta ay ku jirto Khatarta Heerka 3 ama 4, Heerka 1 ee shaqaaluhu waa inay joogaan wakhti kasta oo qof haysta Shahaadada Maamulka ODHA ee Badbaadada Cuntada aanu joogin.

PIC: Shaqaalaha ka masuulka ah xarunta wakhtiga baadhitaanka

3 Siyaasada Xanuunka Shaqaalaha

- Dhamaan shaqaalaha sameeya cuntada waa inay saxeexaan nuqul. Saxeexa waa inay arkaan dhamaan baadhayaashu.
- Joog guriga hadii aad xanuunsanayso.

Ujeedada heshiiska waxaa weeye in loo sheego shaqaalaha cuntada iyo shaqaalo shardiga (shaqaalaha la filanayo in mustaqbalka la qaadan karo) masuuliyadooda si loogu sheego (PIC) marka ay la kumaan wax xaaladaha ku qoran ah si markaa PIC ay u qaadi karto talaabada lagaga hortagayo faafitaanka xanuunka cuntada ka dhasha. Tani waxaa weeye kaliya Khatarta Heerka II, III iyo IV ee xarumaha. Khatarta Heerka I loogama baahna inay yeelato wax siyaasada xanuunka ee shaqaalaha ah. Shaqaalaha cuntada ama shaqaalo shardigu waa inay gaadhsiiyaan macluumaadka sida taariikhda marka astaamaha xanuunku ama xanuunku uu marka hore bilaabmo, ama shaybaadhka xanuunka aan lahayn wax astaamo ah. *(Ka eeg boga 74 wixii heshiiska dhamaystiran ah)*

[illegible]

4 Ka jawaabida Dhacdada Hungaacida ama Shubanka

MACLUUMAADKA TAARIIKHDA: Marka shaqada adeega cuntada ama xarunta cuntada iibsiga ay la kulnay dhacdo dareere jidhka ah, isla markaba taxadir waa in la sameeyaa. Khatarta inay gaadho agabka cuntada, shaqaalaha, iyo macaamiisha ayaa la yarayn karaa hadii qorshaha nadiifinta ee socda ah la raaco. Istcmaalka talaabooyinka soo socda oo ah hagayaasha lagu yaraynayo saamaynta dhacdada soo gaadhka dheecaanada jidhka.

1. **SHAQAALAHA U GAARKA AH:** Waa inaad shaqaale u igmato ka masuul ah nadiifinta dhacdada dheecaanada jidhka. Xubnaha shaqaaluhu waa inay la socdaan nidaamyadan oo ay garanayaan sida Agabka Badbaadada Shakhsi Ahaaneed (PPE) loo xidho, iyo nidaamka nadiifinta ah ee saxda ah ee dhacdada dheecaanada jidhka ee kusoo gaadha.
2. **DIYAARINTA BUSHQADA NADIIFINTA:** Bushqada nadiifintu waxaa weeye shayga kowaad ee ugu wayn ee lagaga jawaabo dhacdada dheecaanka jidhka. Bushqadu waa inay ku jiraan alaabta ugu yar ee socda:
 - i. Agabka Badbaadada Shakhsi Ahaaneed
 1. Golofiska Caafimaadka ee La Daadiyo
 2. Dahaadhka Kabaha
 3. Badbaadada Indhaha
 4. Koodh/Gown
 - ii. Agabka Nadiifinta
 1. Bacda moorsan ama bacda wasakhda ah
 2. Soofti
 3. Majarafad
 4. Jeermisdile
 5. Boodhar qaate (litirka bisada, ciid, ama boodharka wax nuuga)

3. NADIIFINTA GOOBTA WAX KA DHACEEN IYO AAGA KU XEERAN: Isticmaalka nidaamka nadiifinta la ansixiyay ee soo socda si meesha looga saaro dheecaanka jidhka iyo jeermis ka dilka aaga ku xeeran.

NIDAAMKA NADIIFINTA

1. Marka si sax ah loo raaco, nidaamyada nadiifinta waxay ka caawinaysaa yaraynta khatarta markaas ah ee wasakhda dheeraadka ah.
2. In la xidho PPE-ga saxda ah. Xaqiijinta in dhamaan aaga wax soo gaadheen ee wajiga iyo gacmaha laga ilaaliyo wasakhda soo gaadhi karta.
3. Waxaa ku jira dheecaan. Isticmaalka kilinikiska iyo boordharka nuuga ee lagu daadinayo dheecaanka.

4. Jeermis ka dilka aaga wasakhda ah oo dhan. Isticmaalka jaafeesha ugu yaraan ah 5000 ppm ah meelaha ilaa 25 fuudh u jira meesha wax ka dhaceen. Waxaa kamid ah dhamaan kabadhada, albaabada, agabka iyo weelka. Diyaarinta isku darka 5000 ppm ah, isticmaal 1-2/3 koob oo jaafeesha bilaa urta ah iyo hal galaan oo biyo ah.
5. Ku masax dheecaanka jidhka. Isticmaal jaqaf iyo dhasbiinka si aad u xaqiijiso in dhamaan tuwaalada ku rido, boodharka nuuga waxaa laga masaxayaa mesha. Waxa aad ka taxadirtaa wixii wasakhda dheeraadka ah. Waxa aad dhamaan wasakhda ku daadisaa meesha wixii sunta ah lagu daadiyo ama bac.
6. Ku nadiifi aaga biyo diiran iyo saabuun. Hadii madaxa masaxaada la isticmaalo, waa inaad masaxaada u nadiifisaa sida saxda ah oo aad ka dishaa jeermiska kahor inta aan dib loo isticmaalin. Waxa aad daadisaa wixii tuwaale kale ah, boodharka wax nuuga meesha lagu daadiyo boodharka wax lagu nuugo ama bacda.
7. Waxa aad daadisaa wixii cunto ah ee yaala wixii u jira 25 fuudh meesha wax ka dhaceen.
8. Waxa aad tuurtaa golofiska kowaad ee aad iska saarto oo waa inaad rogtaa golifiska aad iska saarto. Ku farxalo biyo diiran oo leh saabuun ugu yaraan 25 ilbidhiqsi kahor inta aanad golifiska cusub xidhan.
9. Waxa ad jeermiska ka dishaa aaga adiga oo isticmaalaya jaafeel (5000 ppm) ugu yaraan 5 daqiiqo. Waa in meesha si wanaagsan hawadu usoo gashaa si looga hortago in uumiga sunta ah uu ku baxo.
10. Nadiifi jaafeesha aad qastay adiga oo isticmaalaya klinikis. Xaqiiji in dhamaan meeluhu yihiin nadiif oo wixii jaafeel ah ee dheeraad ah waa in meesha laga masaxaa.
11. Iskaga saar dhamaan PPE-yada si yaraynaysa in wasakh kusoo gaadho. Waxa aad ku ridaa dhamaan shayada PPE-yada bac. Waxa aad afka ka xidhaa bacda. Waxaad u tuurtaa bacda si amaan ah.
12. Si wanaagsan u maydh gacmahaaga.

JAAFEESHA AAN QASNAYN

Jaafeesha Qasan (5.25%)- Jaafeesha Guriga ee Bilaa Urka ah	Cufka
1:10 (1-2/3 Koob oo Jaafeel ah 1 galaan ee biyo ah)	5000 ppm
1:250 (1 malqaacad oo Jaafeel ah 1 galaan ee biyaha ah)	200 ppm

TUSAALAYAASHA AAGA JEERMISKA LAGA DILAYO

- Qasabada
- Gacanta distida
- Gacanta albaabka
- Agabka suuliga
- Gacanta jaran jarada
- Miisaska dushooda
- Aaga dhulka ee ku xeeran
- Kuraasta maqaaxida
- Miisaska
- Kuraasta
- Agabka cuntada
- Qalabka cuntada

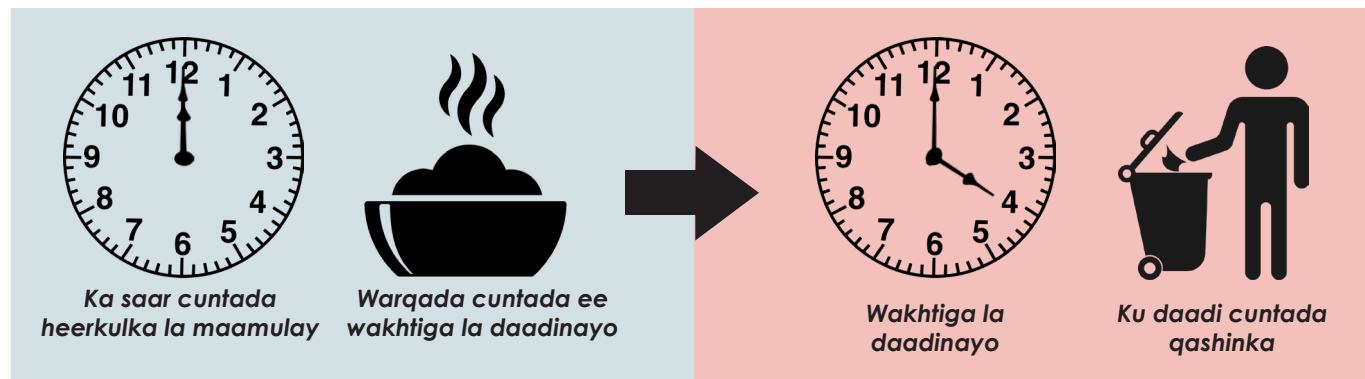
BUSHQADA DHEECAANADA JIDHKA

- Bushqada hore u diyaarsan waxaa loo iibsaa karaa si loogu nadiifiyo wixii dheecaanada jidhka ah.
- Waxa aad xaqiisaa in jeermis ka dilka kiimikaalka ee ku jira bushqadaada inay ku qoran tahay inay dilayso Norovirus.



WAKHTIGA XAKAMAYNTA CAAFIMAADKA SHACABKA

- Isticmaal marka aad doonayso in aad cuntada ka saarto heerkulka. (Aan ahayn 41° F ama 135° F)
- Cuntada waa la daadiyo 4 saacad kadib.



TUSAALAH SIYAASADA

(Ka eeg boga 76 wixii siyaasada dhamaystiran ah)

Geli magaca
xarunta halkan.

Geli magaca
xarunta halkan

lagaca Hawlwadeenka **Taariikhda**

Waxa uu leeyahay siyaasada dhigista ama kaydinta cuntooyinka aar xumaada (wakhtiga/heerkulka la maamulay ee amaanka ah) heerkulka u dhaxeeya 1° F iyo 135° F wixii sababo gelin ah. Cuntada lasoo dhigay ama la kaydiyay ee taala meel a baxsan talaagada ama wixii ka hooseeya kululka ugu yar ee ay tahay in lagu hayo /arxa kamid ah:

- **QOR CUNTOOYINKA** Aga ee lasoo dhigayo ama lagu kaydinayo inta u dhaxaysa 41° F iyo 135° F (Aaga Khatarta Heerkulka). Siyaasadan waxay kaliya khusaysaa cuntooyinka gaarka ah ee ku qoran liiska kore.

/akhtiga heerkulka la xakameeyay waxaa loo isticmaali karaa in lagu muujiyo ama la higo cuntooyinka hore ugu qoomaa, laakiin cuntooyinkan weligoodna kuma sii sugnaan oonaan heerkulka 41° F iyo 135° F wixii 4 saacadood ah ee ka badan. Marka wakhtiga an lahayn xakamaynta heerkulka waxaa loo isticmaalayaa xakamaynta caafimaadka nacabka ee ugu badnan afar saacadood kadib nidaamyada waxaa la dhaa'an gelin oonaan u hogaansanka sharciga 3717-1-03.4 (I) ee Xeerka Cuntada Ohio..

- Cuntada waa inay yeelataa heerkulka hore ee 41° F ama wax ka yar talaagada ama 135° F ama ka sareeya marka laga qaado kulaylka.
- **Cuntada waa in lagu calaamadiyaa taariikhda iyo saacada marka laga qaado xakameeyaha heerkulka kulayl/qabaw iyo wakhtiga la daadinayo (afar saacadood oo ka bilaabma marka laga saaro heerkulka).**
- Cuntada waa in la kariyaa oo la bixiyaa, lagu bixiyay heerkulka hadii cuntada diyaarka ah la daadiyo afar saacadood gudahood oo laga bilaabo saacada marka laga saaro xakameeyaha heerkulka.
- Wixii cunto ah ee weelasha aan lahayn sumada ku jira ama sumada leh ee ka badan afar saacadood xadiga ah waa la daadinayaa.

idaamyadan waxaa lagala hadlayaa dhamaan shaqaalaha ka shaqeeya cuntada si loo xaqiijiyay inay fahmeen nidaamka maareynta cuntada ee amaanka ah ee daruuriga u ah dhortaga xanuunada cuntada.

idaamyada waxaa xadidmaha xoojinta kahortaga iibka ama isticmaalka wixii cunto ah ee isoo dhigay ama lagu kaydiyay heerkul ka sareeya 41° F ama ka hooseeya 135° F wixii ka adan afar saacadood.

idaamyadan waxay kaliya khuseeyaan cuntooyinka lagu sheegey marka hore ee iguhay talaagada ama wax ka hooseeya heerkulka ugu yar ee lagu hayo wixii saababo unto karinta ah oo gaar ah.

naka ku sugan

Waxa aanu fahanay kaalinta muhiimka ah ee y ka ciyaarto xakamaynta heerkulka saxda ah ee kahortaga xanuunada cuntada iyo si xadid leh u kormeerka isticmaalka nidaamyadan si loo xaqiijiyay in amaanka cuntadu aanu dainayno. Siyaasadan kaliya waxay khusaysaa iibinta cuntada ee u baahan in si gaarka ah ioga shaqeeyo iyo nidaamyada heerarka aan caadiga ahayn ee dhamaan cuntooyinka aanu diyaarino ee aanu iibino.

XAKAMAYNTA CAYAYAANKA



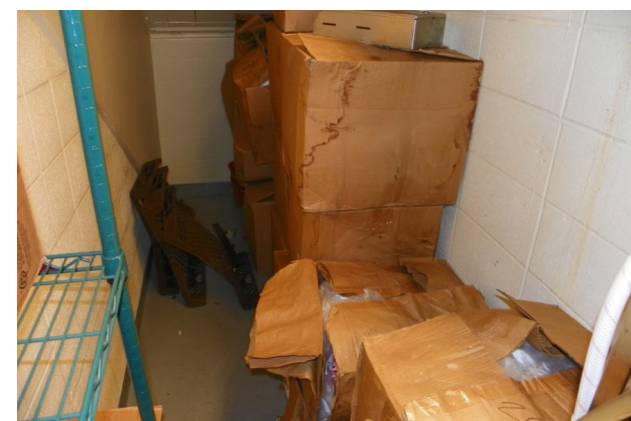
Jiirka iyo baran baraha waxaa weeye cayayaan dadka u keena xanuuno. Si looga hortago cayayaanka, waxa aad masaxdaa wixii daata, cuntada oo waxa aad burburisaa meelaha ay ku noolaan karaan cayayaanku. Waa inaad shaqaalaysiisataa shirkad cayayaanka la dagalaanta oo liisan haysata si ay cayayaanka gurigaaga uga saarto. Iskaa ha isku dayin in aad guriga uga saarto.

AAGA QASHIN QUBKA

- Meelaha qashinka ka nadiifi cuntada iyo wixii daatay.
- Weelka saliido la isticmaalay ha madhnaado.
- Yaanu weelka saliidka la isticmaalay noqon uskag maadaama oo aytani soo jiidan karto cayayaan badan.
- Albaabada/daabaquhu waa inay xidhanaadaan. Hadii aad furto, waa inay leeyihiin shacag oo waa inay wada gaadhsan yihiin oo ayna lahayn meel banaan.



HOYGA



Kartoonada dib HA u isticmaalin.
Waxay wataan baakteeriyo (jeermis) oo waxay horseedi karaan inay dadku ku xanuunsadaan.

Sidoo kale, baran barada waxay jeceshahay inay ku noolaato kartoonada.

Waxa aad daadisaa wixii aan loo baahnayn ee soo jiidan kara cayayaanka.



FARXALKA



1. QOYAN
2. XUNBO
3. XOQ 20 ILBIDHIQSI
4. BIYO RAACI
5. QALAJI

FARXALO KAHOR

- Inta aanad xidhan golofis
- Ha taaban cuntada
- Bilaw shaqo cusub

FARXALO KADIB

- Isticmaalka suuliga
- Laga shaqeeyo weelka uskaga ah
- Inta laga baxo lagu soo noqonayo madbakha
- Banaanka u saarto qashinka
- Ka shaqayso kiimiko
- Ka shaqayso hilib, digaag, ama kaluun qaydhiin
- Wax cunto ama cabto
- Taabato timaha, wajiga ama jidhka
- Lacag qabato
- Hindhisto ama qufacdo



SHURUUDAHA BULAACADA GACANTA



- Saabuunta, kilinikiska, iyo caalamadaha farxalka waa inay markasta dul yaalaan meesha lagu farxalanayo.
- KALIYA ku farxalo bulaacadan.
- Biyuhu waa inay noqdaan 100° F.
- Haku farxalan bulaacada sadexda meelood leh.
- HA dhigin ama ku maydhin bulaacada farxalka alaabaadka.

ISTICMAAL GOLOFIS



- U isticmaal golifiska ama agabka wixii cunto ah ee diyaar ah.
- Ha isticmaalin golofiska caaga ah.
- Bedel golofiska hadii ay dilaacaan, ama wasakh soo gaadho. Golofiska ayaa ku wasakhoobi kara suuliga, marka sigaarka la cabayo, qufacayo, hindhisayo, iyo inta u dhaxaysa diyaarinta cuntada qaydhiin iyo karinteedaa. U maydh oo si sax ah u qalaji gacmaha kahro inta aanad golofis cusub xidhan.

CUNTADA DIYAAR AH:
Cuntada si amaan ah loo cuni karo iyada oo aan la diyaarin.



XAKAMAYNTA TIMADA

- Waxa aad timaha uga ilaalisaa cuntada qaababkan.



WAX CUNISTA AMA CABISTA

- Shaqaaluhu waa inay wax ku cunaan oo ku cabaa meelaha loogu talo geley.
- Waxa aad ku kaydisaa cuntada meel ka fog agabka iyo cuntada macmiilka.



SHAYADA SHAKHSI AHAANEED

- Waxa aad ka fogaysaa dhamaan shayada shakhsi ahaaneed cuntada iyo alaabaadka. Furayaasha, taleefanada, dharka, iyo shayada kale ee ay dhici karto inay meesha shaqada wasakh soo gaadhsiin karaan.



NAFAADAHA SHAQAALAHA

- Ha shaqaynin hadii aad qabto hindhiso, qufac, ama duuf badan.

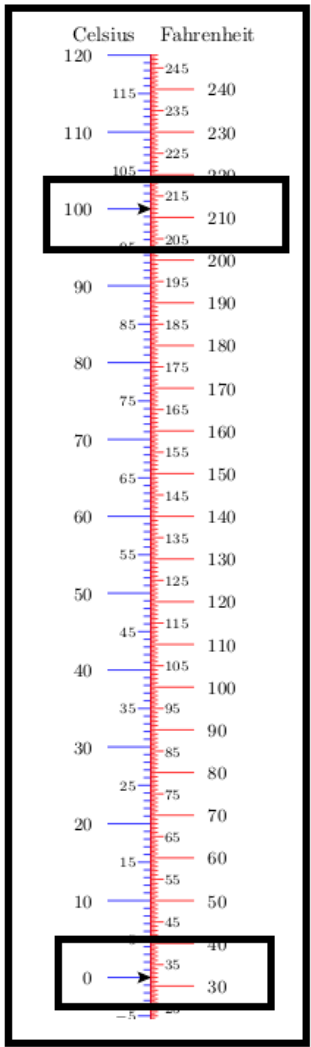


HEERKULKA

Waxa aad isticmaali kartaa digrii Sershiyas. Baadhaha caafimaadka ayaa isticmaalaya heerkulada oo digrii Faaranayt ah. Waa inaad barataa heerkulka amaanka ah oo ah miisaanka digrii Faranayt ah.

AAGA KHATARTA

- Haku kaydin cuntada inta u dhaxaysa 41° F iyo 135° F.
- Baakteeriyada ayaa ku dhalata heerkuladan.



ILAALINTA WAKHTIGA/HEERKULKA (TCS) EE AMAANKA

Jeermiska ayaa si fudud ugu dhasha oo dhakhso ah cuntada qaar marka loo eego kuwo kale. Cuntooyinkan waxaa loo yaqaan cuntooyinka TCS. Wakhtiga iyo heerkulka waxaa loo adeegsadaa in lagu xakameeyo ku dhalashada baakteeriyada ee cuntooyinkan. Tusaalayaashu waa:



Caanaha iyo wixii caanaha ka samaysan



Qolofa beedka (marka laga tago kuwa lagu maydhay Salmonella spp.)



Hilibka; hilibka, doofaarka iyo adhiga



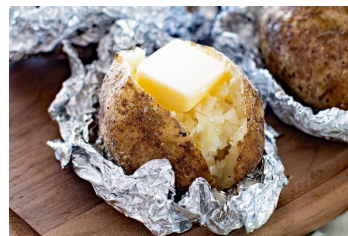
Digaaga



Kaluumayso



Shelfiishka iyo crustaceans



Baradhada la dubay



Cuntada dhirta ah ee la diiriyo, sida bariiska, biiniska iyo khudaarta la kariyo



Tofu iyo borootiinta kale ee soy-ga Waxyaabaha cuntada lagu daro ee samayska ah, sida borootiinka soyga ee samaysska ah ee cuntada kale lagu daro



Biqilka iyo siidhka biqlay



Xabxabka, tamaandhada, iyo caleemaha cagaarka ah ee la jarjaray



Isku darka saliida iyo toonta aan waxkale lagu darin

DIYAARINTA CUNTADA

- Ha dhigin wixii cunto ah ee dheeraad ah ee ayna ahayn inaad diyaariso. Kaliya lasoo bax waxa aad doonayso.

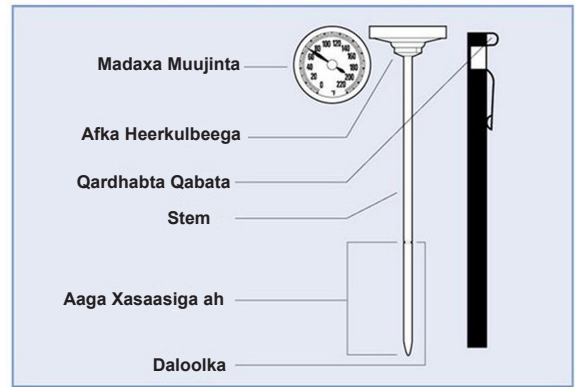


CUNTADA DIYAAR AH

- Cuntada si amaan ah loo cuni karo iyada oo aan la diyaarin.



HEERKULBEEGA



KICINTA HEERKULBEEGA

Heerkulbeega waa in loo habeeyaa sida saxda ah. Buuxintu waxay ka dhigan tahay in la habeeyo heerkulbeega si loox xaqiijiyo inay diyaar u tahay inuu akhrinayo heerkulka saxda ah.

Heerkulbeegyada waxaa loo baahan yahay in la kiciyo todobaad kasta si loo xaqiijiyo inay akhrinayaan heerkulka saxda ah oo uu markasta saxan yahay.

- Isticmaal baraf iyo biyo, ama biyo diiran.
- Habee heerkulbeega si aad u xaqiijiso inuu akhrinayo 32° F biyaha barafka ee qabaw ama 212° F biyaha kulul.
- Bedel wixii heerkul beega saacada dhijitaalka ah leh ee aan saxnayn.

- Isla markaba nadiifi marka aad isticmaasho kadib. Shaashada waa in aanad qoynin.
- Heerkulbeega waa in lagu cabiraa heerkulka qabawga iyo kulaylka.
- Waxa aad afka u gelisaa qaybta adag ee cuntada.
- Waxa aad ku riixdaa gudaha ilaa inta ay gaadhayso dareemaha ama dimbelka.

CUNTADA LA HELEY

- Waxa aad xaqiijisaa in cuntooyinka TCS* aad ka saarto talaabada isla markaba. Qaad heerkulbeega shayada cuntada ee TCS.
- Cuntada TCS ee qabaw waa inay lagu helaa 41° F ama wax ka hooseeya.
- Qolofka beedka qaydhiin waa inuu noqdaa marka la soo qaadayo 45° F.
- Caanaha waa in lagu qaado 45° F, waa in lagu kariyaa 41° F 2 saacadood gudahood.

HAYNTA QABAWGA

- Waa in noqdaan 41° F ama ka yar.
- Qolofka beedka qaydhiin waa in lagu hayaa 45° F. aa wax ka hooseeya.
- Waxa aad ku haysaa heerkulbeega qaboojiyaha si aad u xaqiijiso in cuntadu si amaan ah u qaboobaato.



*TCS = Maamulaha Wakhtiga/Heerkulbeega ee Amaanka Cuntada (eeg boga 20)

KAYDKA CUNTADA

- Weligaa hagu kaydin cuntada qaboojiyaha ama barafeeyaha.
- Ku kaydi cuntada meel amaan cunto oo amaan ah si aad u baajiso inay sumaydo.
- Weligaa haku kadin cuntada sanduuqa marka kaliya la isticmaalo.



KAYDINTA HILIBKA QAYDHIIN

- Markasta cuntada qaydhiin ka hosaysii cuntada diyaarka ah oo u kala hooseeyaan:
 - Cuntada diyaar ah
 - Kaluunka qaydhiin
 - Hilibka isku dhan ee qaydhiin
 - Hilibka jarjaran ee qaydhiin
 - Digaaga qaydhiin

XAGA SARE

HOOSTA

	CUNTADA DIYAAR AH
	Kaluun & beedka darayga ah
	Hilibka qaydhiin ee la dubo, la moofeeyo & doofaarka
	Hilibka jarjaran ee qaydhiin & hilibka la jilciyo
	Digaaga qaydhiin

HILIBKA SUUGADA QAYDHIIN

- Waxa aad ka eeibsataa cid liisan leh.
- Ma maydhin digaaga qaydhiin. Waxay faafisaa baakteeriyada.



BARAFAYNTA CUNTADA

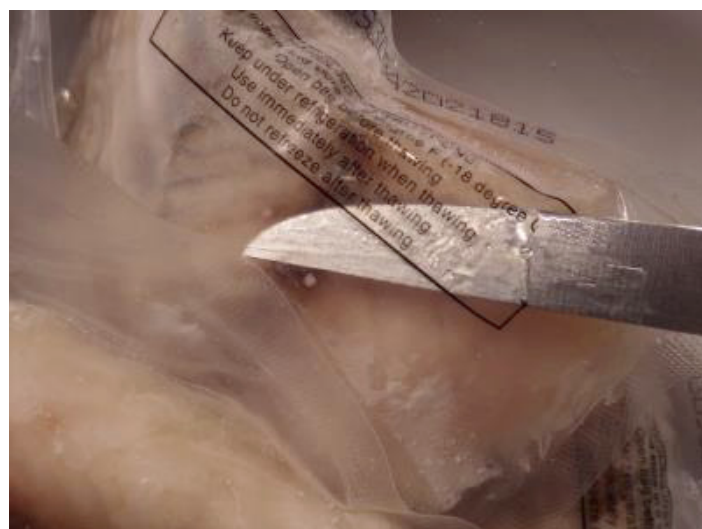
CUNTOOYINKA TCS EE LA DHALAALIYO

- Cuntada lagama saraysiin karo 41° F.
- Waxa aad cuntada barafaysan ku ridaa kuukarka oo ah 41° F AMA waxa aad dhigtaa cuntada biyo qabaw oo socda hoostood bulaacada.
- Weligaa haku dhahaalin biyo kulul ama biyo heerkulka qolka ah.



DHALAALINTA CUNTADA BARAFAYSAN WAXAY KA YARAYSAA OGSAJIINTA BUSHADA (FIRIDA) KALUUNKA

- Kaluunka waxaa lagu duubi karaa bac.
- Ku dhalaali kaluunka qaboojiyaha.
- Waxoogaa yara dilaaci bacda si ay hawadu ugu gasho.



MAYDHISTA DALAGA

- Maydh dhamaan khudaarta bisil iyo cagaaran ee qaydhiin kahor inta aanad jarjarin.
- Ku maydh biyo aad ku diyaarisay bulaacada.
- Waxa aad isticmaali kartaa maydhaha khudaarta hadii aad si aad hayso tijaabiyaha saxda ah.



LOOXA LAGU JARJARO

- Waa in la maydhi karo.
- Waa in aan si qoto dheer loo jarin.
- Maydho gacmaha kaidb markasta oo aad jarjarto cuntada iyo kahor inta aanad cunto kale u wareegin.
- Isticmaal loox oo wax lagu jarjaro oo waxa aad u kala saartaa hilib qaydhiin, digaag iyo kaluun.



HEERKULKA WAX KARINTA

“Weli ma dhamaysay?”

Kuma garan kartid eegitaan.
Isticmaal heerkulbeega cuntada si aad u xaqiijiso.

USDA - Heerkulka Gudaha ugu Yar ee Ay Ku Taliso

 145° F DHAMAYSTIRAN Hilib, Doofaar, Hilib Lo'aad, Adi, Isteeg, Ka La Moofaynayo & Jarjaran	 145° F Cuntada Beedka
 145° F Kaluumayso Shelfiishka	 165° F ISKU DHAN, JARJARAN & GARAACAY Digirin, Digaag, Xuur
 155° F GARAACAY Hilib, Doofaar, Hilib Lo'aad, Adhiga La Garaacay	

DIB U DIIRINTA WAXA SOO HADHAY

- Heerkul ah 165° F.
- Xaqiiji inaad walaaqdo cuntada. Kuluyl isku mid ah.
- Isticmaal agabka wax lagu kariyo.
- Marna dib ha ugu diirin miiska qiiqa leh.
- Cuntadu waa inay ahaataa 135° F ama ka sareysaa kahor inta aan la saarin miiska qiiqaya.

HAYNTA KULAYLKA



- Cuntada waa in lagu hayo 135° F ama wax ka sareeya

QABOOJINTA CUNTADA



- 135° F ilaa 70° F 2 saacadood gudaheed



- 70° F ilaa 41° F 4 saacadood gudaheed ee xiga

QAABKA QABOOJINTA



- Walaac shayga saacad kasta.
- Weel bir ah ayaa ugu wanaagsan.
- Isticmaal huudhi adag.
- Waxa aad ka dhigtaa kala badh.
- Ha daboolin inta uu karsanayo.



Isticmaal waadh baraf.



Isticmaal maydhi baraf.



Isticmaal blast chiller ama talaagada la dhax galo.

- Ha qaboojin adiga oo isticmaalaya khadka qabaw.
- Cuntadu waa inay ahaataa 41° F ama ka hooseeya kahor inta aan la saarin miiska diyaarinta.

KU QORISTA TAARIIKHDA



- Markasta ku qor taariikhda cuntooyinka TCS la daadinayao 7-maalmood kadib.
- Waxa aad warqada ku dhajiysaa weelka cuntada si loo garto wakhtiga la tuurayo.
- Hadii kaastar laga sameeyo 12/9, waa in la daadiyaa 12/15 kadib maalinta 7 ee la daadinayo. Hadii kaastardhiga loo isticmaal macaan 12/12 ah, macaankaas waa in la daadiyaa 12/15, maadaama oo ay dhaafayso dhamaan waxyabaaha kale ee ku jira cuntada si looga hortago inay dadku ku xanuunsadaan.



WARAAQAHA CUNTADA MOORSAN



Buskudka Jajabka Jaglaydhka

PickYourOwn.org Cookies Co.,
456 Elm St. Jefferson City, MO 6510

Waxa uu ka samaysan yahay: Daqiiq xoogan (daqiiq qamadi, niacin, bar ka yareeye, thiamine, mononitrate, riboflavin, folic acide), badhar (caano, milix), shaglaydh jajaban (sonkor, dareere shaglaydh, badhar koko, badhar dux (caano), soy, lecithin (oo ah is dhax geliye), sonkor, beed, milix, faniilada dabiiciga ah ka laga saaray, beekinsowda.

Miisaanka rasmiga ah 3 wiiqiyadood (89g)
Waxkaa ku jira qamadi, beed, caano, sooy

- Magcaa loo yaqaan cuntada
- Cinwaanka iyo magaca xarunta
- Liiska shayada ay u badan tahay (ka ugu badan ilaa ka ugu yar)
- Xasaasiyado
- Miisaanka rasmiga ah

WARAAQAHA WEELASHA EE SHAQAYNAYA

- Waraaqada weelka cuntada ee wataday magaca shayga.
- Waraaqo dhajis ah, sumado, ama calaamado loo isticmaali karo.



XASAASIYADO



XASAASIYADA CUNTADA EE CAAMKA AH

- Caano
- Qamadi
- Digirta
- Beedka
- Lawska
- Kaluunka (sida bass, flounder, ama cod)
- Lawska geedka (sida almonds, pecans, ama walnuts)

TALADA MACMILKA

- Liiskaaga waa inay ku jiraan talooyinka macmiilka hadii aad bixiso cunto qaydhiin ama aan karsanayn. Taladu waa inay tidhaahdaa: "Isticmaalka hilibka, digaaga, kaluunka, shellfish-ka ama beedka qaydhiin ama aan karsanayn waxa uu kordhiyaa khatarta xanuunada cuntada laga qaado."

TALADA MACMILKA
ISTICMAALKA HILIBKA, DIGAAGA, KALUUNKA, SHELLFISH-KA AMA BEEDKA QAYDHIIN AMA AAN KARSANAYN WAXA UU KORDHIYAA KHATARTA XANUUNADA CUNTADA LAGA QAADO, GAAR AHAAN HADII AAD QABTO XANUUNADA QAAR.

ASTAAMAHA CAANKA AH EE XASAASIYADA CUNTADA

	Finan cuncun leh		Hunqaaco
	Yayaalugo ama calo-ol xanuun		Neeefka oo Ku Qa-bata/Hiiraag
	Shuban		Barar

XAALADAHA DARAN, JAWAAB CELINTA XASAASIYADEED AYAA KEENI KARTA DHIMASHO.

TILMAMAHA KA SHAQAYNTA EE AMAANKA AH

- Tilmaamahan waxaa waajib ah in lagu dul qoro dhamaan hillibka iyo digaaga qaydhiin.

Tilmamaaha ka shaqaynta ee amaanka ah

Alaabtan waxaa laga diyaariyay hilib iyo/ama digaag la baadhay oo ka gudbay. Cuntooyinak qaar waxay yeelan karaan baakteeriya keeni kara xanuun hadii si khaldan loo isticmaalay ama aan si sax ah loo karin. Wixii badbaadadaada ah, waxa aad raacdaa tilmaamaha maareynta amaanka ah.

Haku jiraan talaabada ama firiisarka. Ku dhalaali talaagada ama mikrooweefka.

Waxaa kala fogaysaa hilibka iyo digaaga qaydhiin iyo cuntada kale. Waxaad maydhaa meelaha la taataabto (waxaa kamid ah meesha wax lagu jararo), agabka wax lagu cuno, iyo gacmaha kadiib marka lagu taabto hilibka ama digaaga qaydhiin. Si wanaagsan u kari.

Cuntada diiran ha kululaato. Wixii ku soo hadhay talaagada isla marbaka daadi.

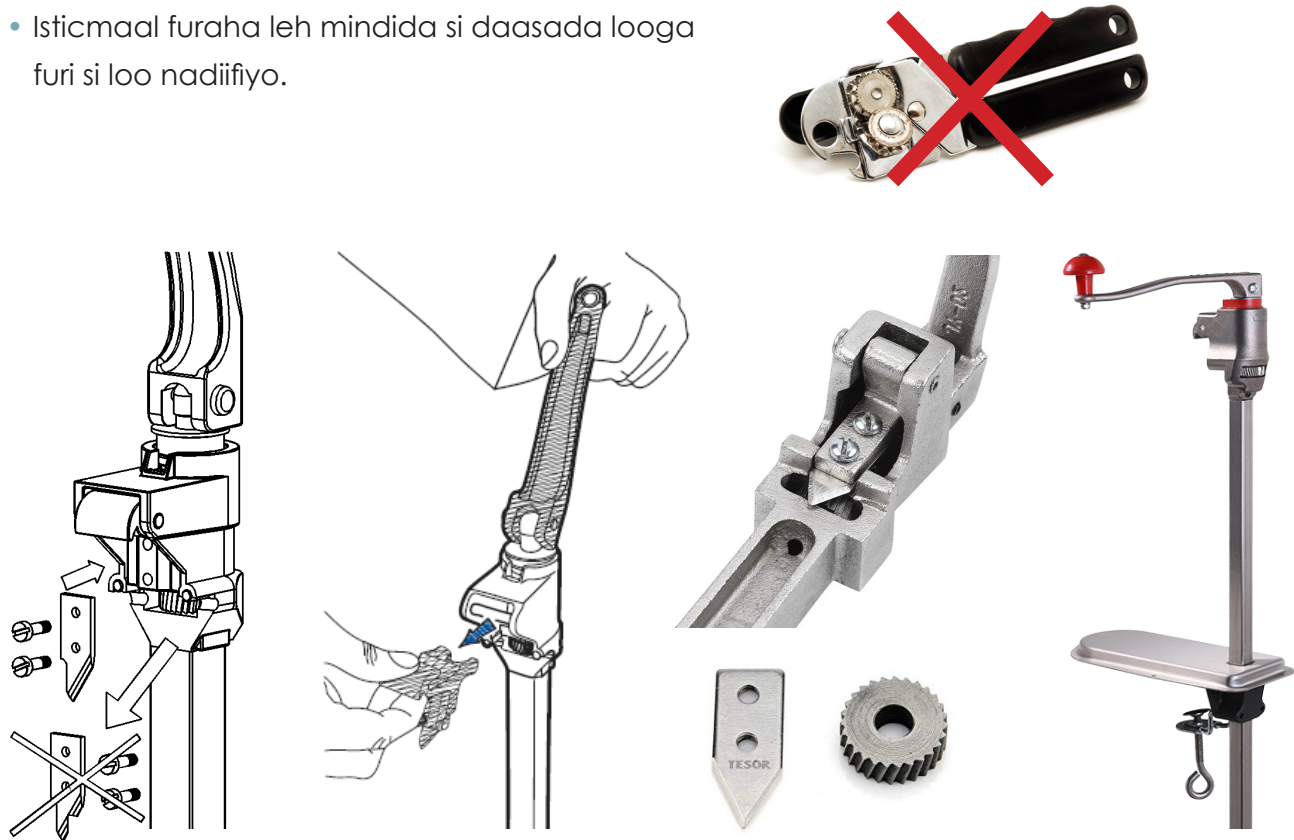
CUNTADA GURIGA LAGU SAMEEYAY



- KUMA samayn kartid iskaa cuntada guriga. haysataayi.
- Cuntada waa inay samaysaa xarun liisan

DAASAD FURAHA

- Isticmaal furaha leh mindida si daasada looga furi si loo nadiifiyo.



DAASADAHA

- Ha isticmaalin daasadaha faaxay, miridhka leh ama naburka leh.



AGABKA



- Waa in ganacsi ay noqdaan.
- Laga isticmaali karo agabka guriga.

AGABKA IYO WAXA WAX LAGU CUNO EE LA NADIIFIN KARO

- Agabka loo baahan yahay in la nadiifin karo.
- Hadii aanad hadhaaga ka jarin karin agab, waa in la bedelaa.
- Ha isticmaal duubka tinka ahama kartoona saaran gabadhka.
- Maqasyada waa in loo kala furaa nadiifinta.



SHAYADA MARKA KALIYA LA ISTICMAALO



- Weelka iyo weelka cuntada badan waxaa loo sameeyay in markaliya la isticmaalo oo la daadiyo.
- Tusaalayaasha waxaa kamid ah: warqada waxiga, waraaqaha hilibka, bacda lagu duubo, weelka cuntada ee almuuniyeeka ah, quruuradaha, bacaha duubka, duubka roodhida, baareelada bikilka, quruuradaha kajabka, iyo daasada 10-ka ah.

KAYDKA



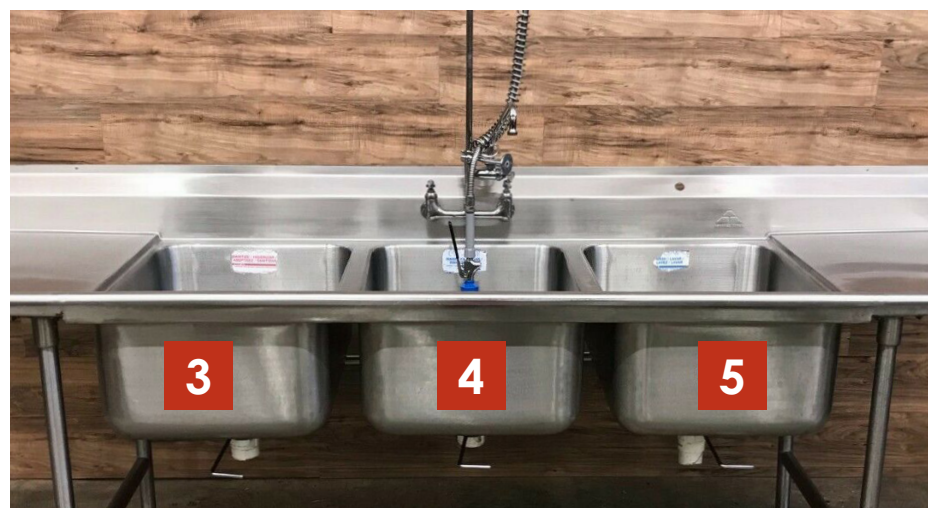
KAYDINTA QALALAN

- Waxa aad dhigtaa shayada marka kaliya la isticmaalo, agabka iyo cuntooyinka meel u jirta 6 fuudh (15cm) oo ka sareysa dhulka.
- Samee taas xataa hadii shayadu ay ku jiraan kartoona.

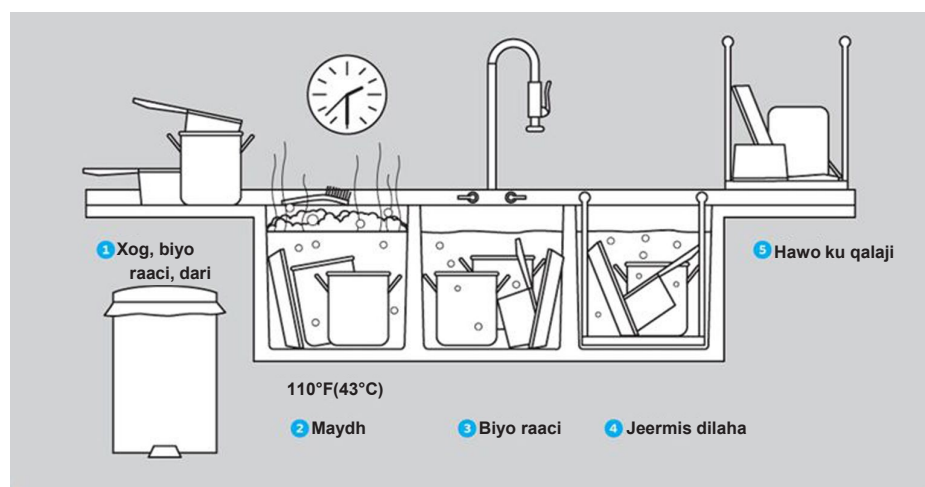
KAYDINTA AGABKA

- Ku kaydi cuntada aaga nadiif ah si looga hortago xanuunada macaamiisha.
- Agabka sida mingiyada ama toongada, waa in la badalaa ama la badaifiyaa oo jeermiska laga dilaa 4 saacadood oo kasta.
- Haku kaydin weelka baaldi biyo ku jiraan.

NADIIFINTA BULAACADA SADEX QAYBOOD AH SET UP

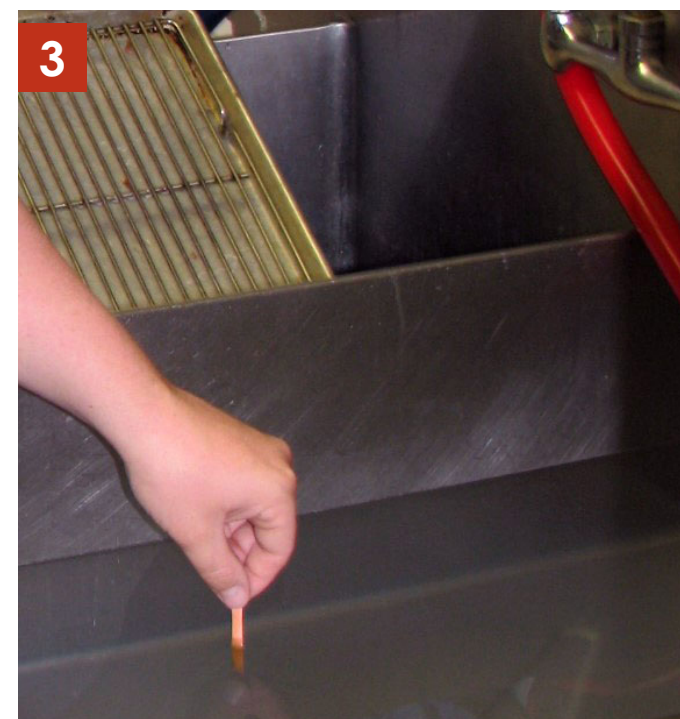


1. Farxalo.
2. Nadiif oo jeermiska ka dil qayb kasta.
3. Ka buuxi qaybta midix biyo kulul iyo sabuun.
4. Ka buuxi qaybta dhexe biyo kulul.
5. Ka buuxi qaybta midig biyo diiran iyo jeermis dilaha sida jeermisdilayaasha quaternary ammonium ama chlorine.



JEERMIS DILAHA CHLORINE

1. Sodium Hypochlorite waa inay ku qoran yihiin waxay ka samaysan yihiin. Ha isticmaalin jaafeesha leh urta.
2. Ku dar hal malqaacadn oo chlorine/jaafeesha ah 5% halkii galaanka ee biyo ah oo isku qas.
3. Waxa aad dilaacisaa laba inji oo tijaabada ah. Waxaad muruqisaa tijaabiyaha jeermis dilaha hal ilbidhiqsi.
4. Waxa aad is barbar dhigtaa midabka shaxda ee tijaabiyaha.
5. Waa inay noqotaa 50 ppm ama wax ka sareeya.

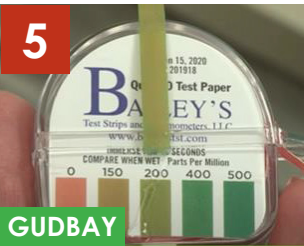


MIIQA TIJAABADU WAXAY LEEDAHAY TAARIKHDA AY DHACAYSO. BEDEL MARKA AY DHACDO.

HA QALALNAADO MIIQA TIJAABADU. WAXA AAD DAADISAA HADII AY QOYDO.



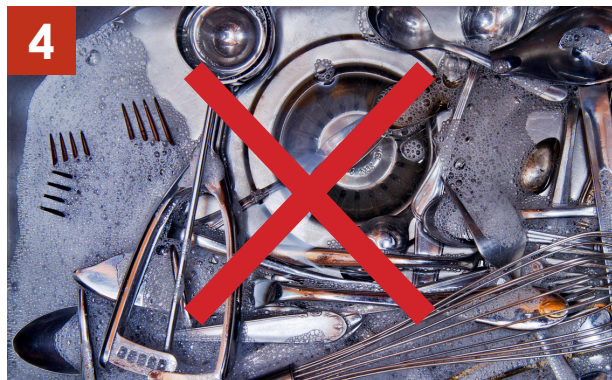
JEERMIS DILAHA QUATERNARY AMMONIUM



- Quaternary ammonium waa inay ku qoran yihiin waxay ka samaysan yihiin.
 - Hadii aad isticmaalayso qaabka kiniinka, waxa aad kiniinka ku diraa biyaha. Kiniinku wuu milmi doonaa.
 - Hadii aad isticmaalayso jeermis dilaha quaternary ammonium, waxaad raacdaa tilmaamaha biyaha saxda ah ee xadiga quaternary.
- Waxa aad sugtaa ilaa inta ay xumbadu meesha ka baxayso.
- Waxa aad dilaacisaa laba inji miqa tijaabada. Waxaad muruqisaa tijaabiyaha jeermis dilaha biayaha oo waxa aad ku haysaa 10 ilbidhiqsi. (Raac tilmaamaha miiqa tijaabinta; qaar ayaa u baahan kara wax ka badan 10 ilbidhiqsi.)
- Waxa aad is barbar dhigtaa midabka shaxda ee tijaabiyaha.
- Waxa aad eegtaa jeermid dilahaaga hadii uu yahay inta u dhaxaysa 200-400 ppm AMA 150-400 ppm.
- Hadii jeermis dilaha bamka uu ka yimid oo aanu noqon intaas inta u dhaxaysa, waxa aad la xidhiidhaa shirkadaada kiimikada.



AGABKA NADAAFADA



Markasta isticmaal bulaacada sadexqa qaybood eh oo leh qasabad saliid leh oo wax lagu maydho.

- Ka masax ama biyo kaga maydh.
- Ku maydh weelka marka hore bulaacada. Ha isticmaalin isboonji. Icticmaal maro aad ku maydho ama burush aad ku masaxdo.
- May maydh milaydhada badhtanka bukaacada. Dhamaan sabuunka waa in laga saaraa alaabaadka. Biyaha sida loogu baahdo u dib ugu buuxi.
- Jeermiska ka dil blaacada sadexaad. Weelka waxaa loo baahan yahay in si wanaagsan loo wada dhax geliyo jeermis dilaha uguyaraan 1 daqiiqo.
- Hawada ku qalaji dhamaan weelka kahor inta aan biyo laga raacin. **Maro haku qalajin!**

**FARXALO KADIB
MARKA AAD
QALAAJISO
WEELKA IYO KAHOR
INTA AANAD
TAABAN MID
NADIIF AH.**



GACN KU DEJINTA MISHIINKA WEELKA MAYDHA



Waxa aad dejisaa mishiinkaaga wheelka maydh bishii hal mar. Waxaa lagu samayn karaa gacanta hadii mishiinka wheelka maydhaa aanu lahayn wareega dejinta. Miisaanka waxaa weeye ka cad ee ku samaysan ee ay keento alaabta ka buuxsanta biyahaaga.

1. Biyaha ka shub.
2. Waxa aad ka saartaa bamka saabuunta (taydha) oo waa in aad shidaa mishiinka dhawr mar ilaa inta ay qaadanayso inta uu bamku saabuunta soo daadinayo.
3. Waxa aad ku dartaa xadiga saxda ah kiimikaalka la dejinayo.
4. Xidh albaabta si aad u bilawdo wareega. Ha socdo 30 daqiiqo oo waxa aad furtaa albaabka.
5. Ha yaalo ilaa 15-20 daqiiqo.
6. Xidh albaabta si aad u dhamaado wareega.
7. Dib u geli tuunbada saanuunta (taydha).
8. Diyaari saabuunta (taydha) si loo xaqiijiyo in la geliyo mishiinka si loo nadiifiyo wheelka.
9. Biyaha ka daadi oo dib u buuxi laba jeer kahor inta aan la maydhin wax alaabaad ah.

WAREEGA DEJINTA TOOSKA AH



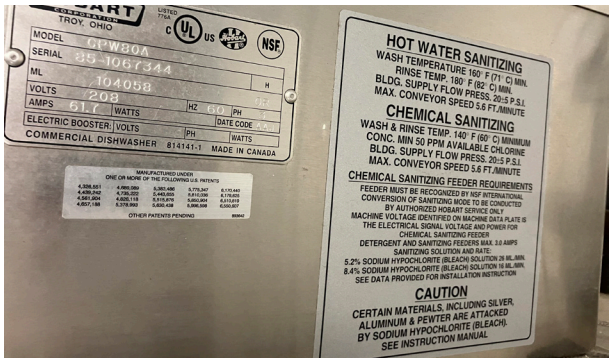
[sawirka waxaa qaaday: acsmt.com]

1. Biyaha ka daadi.
2. Dooro wareega dejinta.
3. Xidh albaabta si aad u bilawdo. Fur alabaabka marka lagu sheego si aad ugu darto dejinta kiimikaalka sida ku qoran warqada.
4. Ka daadi oo dib u buuxi laba jeer kahor inta aanad isticmaalin wheel nadiifiyaha.

MISHIINKA WEELKA MAYDHA



- Bilaydhka xogta waa inuu ku jiraa mishiinka oo uu sheegaa heerkulka loo baahan yahay ee talaabooyinka maydhiga wheelka iyo biyo raacinta.
- Xaqiiji heerkulbeea iyo xadhiga cadaadiska ee shaqaynaya.
- U nadiifi gudaha mishiinka sida loogu baahdo.
- Wheelasha waxaa loo baahan yahay in marka hore lasii nadiifiyo.



KIIMIKAALKA LA KULLEYYAYAY EE MISHIINKA WEELKA MEYDHA EE IOW

- Kiimikaalka jeermid dilaha loogu isticmaal badan yahay waxaa weeye chlorine.
- Saabuunta (taydha), biyo kaalmeeya iyo jeermis ka dilaha waa in lagu bam gareeyo mishiinka weelka maydha.
- Ku walaaq miiqa tijaabiyaha jeermis dilaha ee goobta si aad u waafajiso walaqaaha. Si loo tijaabiyo jeermis dilaha, waxa aad ku ridaa weelasha qaar mishiinka oo waxa aad gelitaa miiqa tijaabada weelasha qoyan kadib marka uu dhameeyo wareega mishiinka weelka maydhaayi. Hadii jeermis diluhu aanu u dhaxaynin inta loogu talo geley, waxa aad ka eegtaa weelka jeermis filaha si aad u aragto hadii uu madhan yahay. Hadii weli uu ku jira jeermis dile, la xidhiidh shirkada kiimikaalka.



SIDA LOO DIYAARIYO JEERMIS DILAHA AMA SAABUUNTA (TAYDHA)

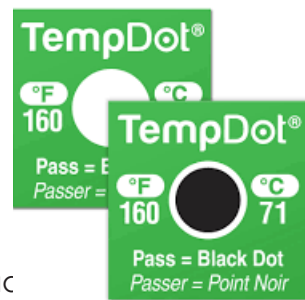
Hadii aad bedeshey weelka kiimikaalka ee madhan, waa in aad diyaariso weelka cusub ee jeermis dilaha ama saabuunta (taydha).

- Hadii tuunbadu ay madhan tahay, waa in saabuun ayna gelin mishiinka weelka maydha.
- Shid mishiinka weelka meydha ama waxa aad haysaa badhanka diyaari.
- Jooji marka aad aragto saabuunka oo tuunbada hoos u socota oo leh xunbo.

MISHIINKA MAYDHKA WEELKA HEERKULKA SARE

Mishiinka maydhka weelka heerkulka sare waxaa uu isticmaalaa biyo kulul si uu jeermiska halkii uu kiimiko ka isticmaali dilaa.

- Isticmaalka biyo kulul si uu jeermiska halkii uu kiimiko ka isticmaali dilaa.
- Waxa ad u baahan tahay waraaqaha dhejiska heerkulka ama heerkulbeega heerkulka ugu badan si aad u tijaabiso heerkulka maalin walba.
- Waxa aad ka dhejisaa waraaqaha dhejiska ah weelka oo waxa aad shidaa mishiinka weelka maydha.
- Waxay bedeli doontaa midabka marka ay gaadhi heerkulkii loo baahnac



HEERKULBEEGA HEERKULKA UGU SAREEYA

- Waxa aad ku ridaa heerkulka mishiinka weelka maydha oo waxa aad dhax marisaa wareega si aad u tijaabiso heerkulka.
- Mishiinka weelka maydha ee inuu gaadhaa 160° F ama ka sareeyaa.



MASAXAADA

- Ku kaydi dharka duuban baandila jeermiska laga dilay marka aanad isticmaalaynin.
- Waxa aad u samaysaa isku darka jermis dilaha sida aad u samayso oo kale agabka aad ku maydho bilaacada.
- Waxa aad ka qaadaa baaldiga dhulka.

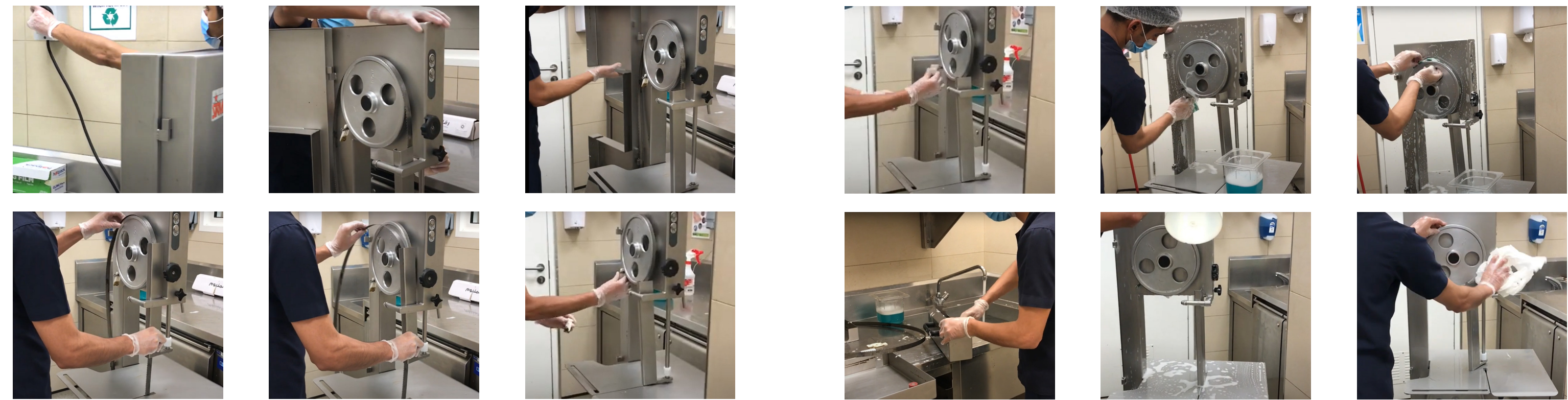
MISHIINKA BARAFKA IYO BARAF SAMEEYAHA

- U nadiifi si joogto ah baraf sameeyaha (siday dhigayaan tilmaamaha warshadu) si loo baajiyo in ceeryaan ku samaysanto oo ay xanibto mishiinka barafka oo ayna u gelin mishiinka barafka iyo biinkooda.



MISHIINKA NADIIFIYAHA HILIBKA

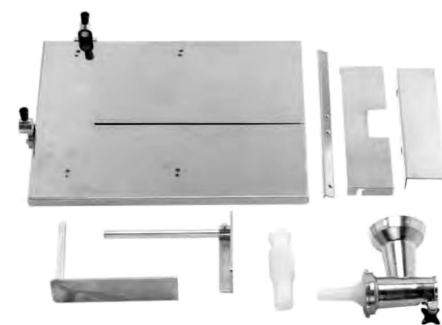
Nadiifi miinshaarta hilibka kahor iyo kadib marka aad isticmaasho.



1. SI AAD U BILAWDO NADIIFINTA, WAXA AAD KA SAARTAA DABKA MISHIINKA.

2. WAXA AAD KA SAARTAA WAXYAABAHA SOO SOCDA

- | | |
|----------------------------------|--|
| a. Daboolka sare | g. Masaxaada buliy iyo boolka mindida |
| b. Daboolka hoose | h. Tilmaamaha mindida hoose |
| c. Masax biinka | i. Mindida miinshaarta |
| d. Gacanta bidix/midig ee miiska | j. Tilmaamaha korka iyo xidhxidhka mindida |
| e. Liifka jarayga | k. Jiidaha kor iyo hoose |
| f. Xadhiga meesha | |



3. WAXYAABAHA LAGA DURAY WAA IN LAGU NADIIFIYAA SI WANAAGSAN BULAACADA 3 QAYBOOD AH.

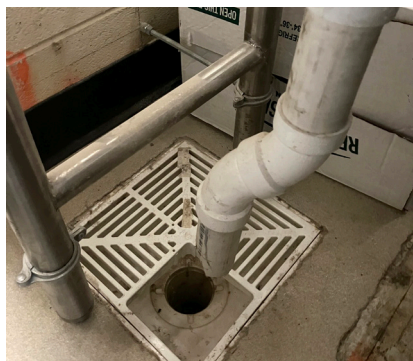
4. MAYDH, RABI, IYO OO JEERMKA KAGA DIL WAXA LA ISKU QASAY.

5. WAXAAD ISTICMAALI KARTAA TUUNBADA. QABOOJIYAHA HAWADA.

6. DIB ISKUGU XIDHXIDHKA.

[sawirka waxaa qaaday: Caalam Caafimaad Qaba]

QASABADO



- Bulaacada diyaarinta cuntada waa inay jirtaa meel banaan u dhaxaysa.

QURUURADAHA KIMIKAALKA LA BUUFIYO



- Ku qor magaca kiimikaalka dhinaca quruurada lagu buufiyo.
- Waxa aad ku kaydisaa quruurada buufinta meel ka hoosaysa cuntada iyo agabka oo ayna gaadhaynin hadii ay kiimikadu daadato.

AWOODA TAANGIGA BIYAHA KULUL

- Taangiga biyaha kulul waa inuu soo saaraa biyo kulul oo ku filan oo lagu maydho agabka oo in la heli karo maalin walba.

TILMAAMAHA GO'ITAANKA BIYAHA

Hadii adeega biyuhu ay go'aan xaalada degdeg ah darteed, qiimayn ayaa loo baahan yahay ay ku jiraan (laakiin kuma koobna xaaladaha so socda:

- Murugsanaanta iyo baaxada shaqada cuntada
- Bilawga iyo mudada dhacdada xaalada degdega ah
- Saamaynta kaabayaasha iyo adeegyada kale ee muhiimka ah
- Sida loo heli karo nidaamyo kale oo loo isticmaali karo oo lagu buuxinayo Xeerka Cuntada iyo shuruudaha Sharciga Cuntada

Xaruntu waxay ka masuul tahay inay samayso qiimaynta hore iyo joogtada ah ee lagu xaqiijinayo u hogaansanka shuruudaha badbaadada cuntada.

Kuwa soo socdaa waxaa weeye nidaamka kale ee kumeel gaadhka ah ee kaa caawin kara inaad ka jawaabto shaqooyinka ay saamysay inta ay go'an yihiin adeegyada biyuhu.

MA JIRAAN BIYO LAGU FARSHAXO

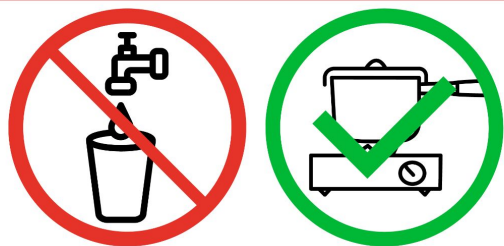
1. Tuwaal la muruugiyay kiimiko ayaa loo isticmaali karaa si loogu nadiifiyo gacmaha hadii cuntada la bixinayaa ay marka hore moorsadan tahay ama sida kale si loo baajiyo wixii wasakh ah ee gacmaha ah IYO meesha lagu farxalano hadii uu leeyahay goobta qolka suuli ah oo kale.

Iyo/Ama

2. Biyaha la qaado ee laga heley nidaamka biyaha keena ee shacabka ee la ansixiyay waa la kulaylin karaa oo waxaa lagu shubi karaa weel insuliit garaysan oo 5 galaan ah oo leh spigot kaas oo nadiifin kara, oo biyaha diiran ay dhax mari karaan hal gacan oo ay u gudbayaan bulaacada.



LATADA ADEEGA BIYAHA/DIIRAN EE GO'A



Kuwa soo socdaa waxaa weeye nidaamka kale ee kumeel gaadhka ah ee kaa caawin kara inaad ka jawaabto shaqooyinka cuntada inta ay jiraan wasakh bayloojigaal ah oo isha biyaha kaga yimi (talada biyaha kulayliya). Meesha biyaha “diiran” la sheegey, biyaha waa inay socdaan ugu yaraan 5 daqiiqo. Inkasta oo kiimikada (sida, jaafeesha) ay mararka qaar loo isticmaali karo in jeermiska lagu dilo xadi yar oo biyaha la cabo ee guri, jeermis dilaha kiimikaalka ah guu dhaan maaha ikhtiyaar shaqooyinka adeega cuntada maadaama oo ayna jirin agab meesha yaala oo lagu eego hadhaaga kiimikada.

Keen biyo nadiifiye haboon, tukaalada marka kaliya la isticmaalo iyo qashinku meesha uu ku uruuro iyo la socodka gacmo nadiifiyaha. Nidaamka kale ee laga shakiyo ee taabashada gacanta qaawan. Haku taaban gacanta qaawan cuntada diyaarka ah.

Hadii ayna jirin suuli kale, markaa xaruntu waa inay joojiso shaqada ilaa inta adeega biyaha lasoo celinayo.

XARUMAHA SUULIYADA - MA JIRAAN BIYO LAGU DHAADHICIYO SUULIGA IYO KAADIDA

1. Shaqaalaha waxaa loo ogol yahay inay isticmaalaan qolalka suuliga ay dhici karto inay ka fog yihiin laakiin u furan shaqalaaha inta la shaqaynayo oo dhan, ilaa inta adeega biyaha lasoo celinayo.

BIYAHA LA CABAYO

2. Biyaha caagadaha ee la iibiyo ee loo ogol yahay in la cabo, waa la ogol yahay marka biyo ku filan ay yaalaan. Hadii biyaha caagadaha ee la iibiyo aan la heli karin, markaa biyaha waxaa laga isticmaali karaa biyaha qasabada shacabka ee la ansixiyay si loogu maydho weelka. Biyo soo qaade liisan haysta ayaa la isticmaalo karaa oo ka keeney meel la ansixiyay.



CUNTO KARINTA - DIYAARINTA CUNTADA

3. Biyaha caagadaha ee la iibiyo ama biyaha lasoo qaaday ee cida la ansixiyay ee lagu kaydiyay weelka nadiifta ah ayaa loo isticmaali karaa si loogu daro marka cuntada la karinayo.
4. Waxaa lagaaga baahan karaa inaad xadido shayda liiska oo aad kaliya ka dhigto waxa aan ku jirin biyaha.

BARAFKA LOO ISTIMCAALAY SHAYADA CUNTADA/TAABASHADA CUNTADA

5. Barafka la sameeyay kahor inta ayna biyuhu go'in ayaa la isticmaali karaa. Sidoo kale, barafka la iibiyo ayaa lasoo iibsan karaa si loogu isticmaalo xarunta.



CABITAANKA LA QASAN EE QASABADAHA KASOO BAXA, BUNKA, KAABIJINAH, IYO MISHIINKA SHARAABKA

6. Dhamaan sharaabka la qasay ee qasabada kasoo baxa waa inaan la isticmaalin ilaa inta adeega biyuhu ay soo noqonayaan. Ha isticmaalin wixii mishiin ah ee sida tooska ah ugu xidhan laynka biyaha.

AGABKA NADIIFIYAH/JEERMIS DILAH, WEELKA, AGABKA MIISKA LA SAARO, MEESHA LAFTEEDA

7. Si loo yareeyo wixii mushkilad wasakh ah ee iman karta, kaliya weelka marka kaliya la isticmaalo ayay tahay in la isticmaali inay biyuhu go'an yihiin. Xaruntu waa inay joojiso shaqada marka ay dhamaadaan weelashada/agabka nadiifta ahi.
8. Hadii weelashada/agabka ay tahay in la maydho, biyo la raaciyo oo jeermiska laga dilo, kaliya isticmaal biyaha ka yimid isha la ansixiyay in la isticmaalo (biyaha caagadaha ee la iibiyo/biyaha ka yimid isha la ansixiyay ee lasoo qaaday oo loo kaydiyay si amaan ah).
9. Hadii wakhti kasta oo kamid ah wakhtiyada nadaafada xaruntu ay keento walaacyo, xaruntu waa inay joojisaa shaqooyinka.

DIB U FURISTA BIYAHA GO'AN

Xarunta liisanka haysata ee lagu amray ama looga baahan yahay inay joojiso shaqooyinka waa in la eegaa kahor shaqada.

ADEEGA BIYAHA AYAA DIB LOOSOO CELIYAY AMA “KULAYLINTA LAGU TALIIYAY” AYAA MEESHA LAGA SAARAY

1. Raac tilmaamaha shirkadaada biyaha, oo ay dhici karto in lagu baahiyay wargeysyada, raadyaha, telefiihinka ama baraha bulshada ee in biyo la raaciyo beebabka iyo qasabadaha; ama siday dhigayaan tilmaamaha guud, biyo qabaw waa inaad ku furto qasadaha ilaa ugu yaraan 5 daqiiqo.
2. Agabka toos biyuhu ugu xidhiidhsan yihiin sida mishiinka sharaabka qasa, buufiyaha, mishiinka bunka ama shaaha, mishiinka barafka, maydhaha wixii quruudo ah, mishiinka weelka maydha, iyo agabka kale ee biyuhu ku xidhiidhsan yihiin waa in biyo la raaciyaa, nadiifiyaa, oo jeermiska looga dilaa si waafaqsan tilmaamaha warshada soo saartay.
3. Biyo jilciye kusiidaa wareege dib u bilaabmaya.
4. Waa in laga daadiyo taangiga biyaha ee dhismaha oo dhan.
5. Biyaha fawnteenka sii da si ay u socdaan 3 daqiiqo.

JEERMISKA KA DIL MISHIINKA BARAFKA

- A. Raac tilmaamaha hoose ee lagu sii daayo laynka biyaha ee mishiinka galaya.
 1. Xidh qasabada laynka biyaha ee ka danbeeya mishiinka oo waxa aad joojisaa laynka biyaha ee meesha biyaha ay kasoo galayaan.
 2. Waxa aad furtaa qasabada oo waxa aad wadaa 5 galaan oo biyo ah qasabada ah. Daadi biyaha.
 3. Xidh qasabada.
 4. Waxa aad ku ugu xidhiidhsaa laynka biyaha ee mishiinka gudaha.
 5. Fur qasabada.
- B. Raaci laynka biyaha biyo ee mishiinka.
 1. Shid mishiinka.
 2. Samee baraf ilaa 1 saac oo waxa aad daadisaa barafka.
- C. Nadiifi oo jeermiska dil dhamaan qaybaha iyo dusha ee taabtay biyaha iyo baraftka, waxa aad raacdaa tilmaamaha warshada.

Wixii ah ujeedada Qorshaha Hawleedka Xaalada Degdega ah (OEPA), khatarta markaas ah ee caafimaadka shacabka ee jirta marka dawlada hoose ay soo saarto “talada karina,” ama marka biyaha socday ay yeeshaan wasakh ka badan inta ugu badan ee la ogol yahay ee baakteeriyada kolofoom siday dhigayaan tilmaamaha OEPA.

AGABKA BIYAHA EE WASAKHDA AH (BAYLOOJIGAAL)

Qorshaha Hawleedka Xaalada Degdega

SHARAABKA LAGU SAMEEYAY BIYO (OO WAXAA KAMID AH SHARAABKA LEH KAARBOONKA, BUNKA, BIYAHA KULUL EE SOO BAXAYA, MISHIINKA SHARAABKA, MISHIINKA KAABUJIINOO, IWM.)

- Jooji isticmaalka mishiinka sharaabka kaarboonta leh.

BARAF SAMAYNTA

- Waxa aad daadisaa barafka hore oo waxa aad dabka ka saartaa barafka.
- Soo iibso barafka la iibiyo si loogu isticmaalo xarunta. Haku kayd in barafka isla biin barafka yeelan kara wasakhda.



DIYAARINTA CUNTADA EE U BAAHAN BIYAHA.

- Waxa aad daadisaa wixii cunto diyaar ah ee loo isticmaalay biyaha kahor inta aan la ogaan inay wasakh leeyihiin.
- Diyaari cuntada diyaarka ah adiga oo isticmaalaya biyaha caagadaha ee la iibiyo ama biyo la kariyay (la karkariyay ugu yaraan 5 daqiiqo).

MAYDHIDA / RADINTA KHUDAARTA

- Isticmaal khudaarka moorsan ee hore loo maydhay.
- Waxa aad daadidaa wixii hore loo maydhay ee khudaar ah.
- Isticmaal khudaarta bisil ama cagaaran ee barafka ah ama qasaacadaysan si loo yareeyo wasakhda ka dhalan karta.
- Hadii khudaarta bisil iyo cagaaran ee darayga ee qaydhiin la isticmaalayo, waa in lagu maydhaa biyo kulul, biyaha caagadaha ee la iibinayo, ama biyaha amaanka ah ee laga soo qaaday nidaamka biyaha ee shacabka.

DHALAALINTA CUNTADA BARAFKA AH

- Ku dhax dhalaalinta kaliya talaagada ama qaybo kamid ah nidaamka qaboojiyaha. Ha dhalaalin cuntada TCS ee barafka ah adiga oo hoos dhigaya biyo qabaw.

KARINTA

- Isticmaal biyaha caagadaha ee la iibiyo ama biayaha laga soo qaaday isha biyaha shacabka ee la ansixiyay si loogu maydho weelka.
- Qorshee inaad isticmaasho booyad biyaha soo qaada la cabo oo liisan haysta.

FARXALKA

- Isticmaal biyaha qasabada kadibna ku xigsii jeermis dilaha gacmaha.
- Nidaamka kale ee laga shakiyo ee taabashada gacanta qaawan.
- Ha u ogolaan in gacmaha qaawan ay taabtaan cuntooyinka diyaarka ah.

NADIIFI OO JEERMISKA KA DIL WEELKA IYO WIXII MIISKA SAARAN

- Isticmaal weelka iyo agabka miisanka marka kaliya la isticmaalo.

QAYBTA BUUFINTA MISTI AYAA LOO ADEEGSANAYAA IN LAGU BUUFIYO KHUDAARTA, KALUUNKA, HILIBKA WIXII AH, IWM.

- Joojinta isticmaalka misterada.

XAYAWAANKA CARBISAN EE XARUNTA JOOGA



Xayawaanka nool looma ogola inay soo galaan xarunta iyada oo ah moojee ayda dadka indhaha la' kaxeeya. Hadii macmiil uu keeno xayawaan xarunta, waxa aad waydiin kartaa laba su'aalood:

1. Ma ay wadaa qof indho la'?
2. Shaqadee ayaa lagu tobobaray xayawaanku inuu qabto?

Ayda dadka indhaha la' kaxeeya loogama baahna inay xidhan yihiin aqoon sheegaya inay yihiin ayda u adeega indhoolka. Laguuma ogola inaad qofka waydiiso laxaad la'aantiisa.

DABKA & AMAANKA CUNTADA EE SHAQADA ADEEGA CUNTADA

DIYAAR AHAW

- Samee qorshe waxa aad samaynasyo ah marka uu dhaco dabku.
- Qorshaha amaanka dabka waxaa kamid ah macluumaadka xidhiidhka ee hay'adaha ama dadka ku caawin kara ama ay tahay inaad u sheegto dabka kadib. Liiskan waa in si joogto ah loo hayo oo waa inay kamid yihiin:
 - Cida lagala xidhiidhayo xaruntaada saacadaha fasaxa
 - Waaxda caafimaadka deegaanka
 - Waaxda bilayska
 - Shirkada caymiska
 - Shirkada soo celinta ee waxyeelada biyaha iyo dabka
 - Shirkadaha adeegyada (laydhka, gaasta, iwm.)
 - Looyar

SHAQOYINKA AY SAAMAYSAY

- Amaanka macmiilka iyo shaqaalaha ayaa ah mudnaanta kowaad. Dabka cabir kasta waxa uu si kumeel gaadh ah u keeni karaa xaalado adeega cuntada oo aan amaan ahayn.
- Dabka aan la sheegin waxa weeye wixii dab yar ah, ee meel ku xidhan ee adeega cuntada ee la damiyay iyada oo la adeegsanayo tuwaal qoyan ama daboolka baanka. Dhamaan bababka kale waa in la gaadhsiiyaa waaxda dabka iyo waaxda caafimaadka.
- Dabka la xakameeyay waxaa weeye dabka meesha yar lagu qabtay ama shay kaliya loo isticmaalay. Dabka waxaa lagu damiyay iyada oo la adeegsanayo dab damiye oo uma baahna nadiifin badan. Aagaga aanu gaadhin ee meesha ah ayaa sii furnaan kala inta nadiifinta la wado iyo dayactirka yar.
- Intay doonto ha noqdo cabirka dabku e, xaruntu waa inay joojisaa shaqada hadii nidaamka bakhtiinta dabku uu wasakheeyay cuntada, agabka, weelka, bacaha, shayada marka kaliya la isticmaalo, iwm. Caadiyan, dababkan waxa uu la xidhiidhaa aalada bakhtiisa danbek ee cadaadiska sare in la isticmaalo (sida, nidaamka kbatinta dabka dusha ama agabka xirfadle ee waaxda dabka).
- Isla markaba xidh hadii dabku uu ku keeno waxyeelo wayn agab iyo/ama qaabka xarunta. Kaliya fur kadib marka talaabada kasoo kabashada la dhamaystiro.
- Xarunta la amaray in la xidho waa in aan dib loo furin ilaa waaxda caafimaadku ay u ogolaanayso in la furo.

KASOO KABASHADA

Kasoo kabashada waxaa kamdi ah talaabooyinka soo coda ee daruuriga ah ee dib u furista iyo sii wadista shaqooyinka caadiga ah ee amaanka ah:

- La xidhiidh waaxda dabka iyo waaxda caafimaadka si loo ogaado hadii qaab dhismeedka dhismuhu uu yahay amaan oo loo ogol yahay shaqada.
- Qorshaha dib u eegista ayaa loogu baahan karaa xarunta u baahan dib u habaynta ama dayactirka ka timid waxyeelada dabka iyo baadhitaanka dib u furista ee ay sameeyaan waaxda caafimaadku.
- Waxa aad ka saartaa cuntada la isticmaali karo cuntada aan la isticmaali karin isla markaaba.
- Nadiifinta iyo jeermis ka dilka xarunta, agabka iyo weelka.
- Dib u galka waxaa kaliya la ogol yahay kadib marka waaxda dabdamisku ay go'aamiso in qaabdhismeedku uu yahay amaan.

KASOO BIXISA: SHURUUDAHA GUUD

Istimaal tilmaamaha soos coda ee maareynta ama kala soo baxa cuntada gaar ah:

- **SHARAABKA QURUUDAHA:** Sharaabka ku jira quruuradaha waa in la daadiyaa iyada oo ku jiray bac moojee ku duuban ama si wanaagsan u daboolan.
- **SHARAABKA DAASADA:** Sharaabka daasadaha waxaa la kaydsan karaa iyada oo laga nadiifinayo dusha oo la gaynayo meel amaan ah hadii daasada ay waxoogaa kululaatay iyo/ama waxyeelo yar oo biyo ah ay soo gaadhay.
- **WIXII CAANO LAGA SAMEEYAY:** Daadi dhamaan wixii caano laga sameeyay.
- **ALAABAADKA SONKORTA, NACNACA, DAQIIQDA, BADARKA, ALAABAADKA LA DUBAY, BIINISKA QALALAN, BARIISKA, IYO MIDHAHA KALE:** Daadi markaaba.
- **ALAABAADKA KU JIRA QURUURADHA LEH DABOOLKA BIRTA AH AMA DABOOLKA BIRTA AH EE LAGA CABO:** Waxaa kamid ah bikelka, olifka, catsup, xawaashyada qoyan ee hillibka, saladhka waxa lagu daro, seerabka, iwm. oo ayna macquul ahayn la nadiifiyo waa in lagu daadiyaa weeli furan oo isla markaaba la daadiyaa.
- **CUNTADA TALAABADA KU JIRTA IYO BARAFKA AH:** Shayadan waa la haysan karaa ee cuntada lagu kaydiyay qaboojiye, talaabad ama barafeeye wada xidhan oo ayna ka maqnaanin dabku mudo dheer. Cuntada waa in la qaadaa ilaa inta ayna wasakh yeelanaynin.
- **KHUDAARTA:** Dhamaan khudaarta waa in la daadiyaa.
- **ALAABTA QASAACADAYSAN:** Cuntada qasaacadaysan waxaa macquul ah in la haysto hadii ay ku kaydsan yihiin aaga ay soo gaadheen kulul iyo/ama waxyeelo biyo oo yar. Ka nadiifi dusha oo waxa aad gaysaa meel amaan ah.
- **SHAYADA MARKA KALIYA LA ADEEGSADO:** Daadi shayada hadii ay soo gaadhaan wax waxyeelo ah oo dab ama qiiq.

DAADINTA CUNTADA

- Cuntooyinka aan lalal soo bixi karin ee ay tahay in loo dhigo si wax looga helo cida iibisa waa inay lagu kaydiyaa aaga gaar ah oo waa inaad dhigtaa meel ka duwan meesha cuntada kale. Shayada waxyeeladu soo gaadyay waxaa loo baahan yahay si cad loogu qoro, "LAMA IIBINAYO."

TILMAAMAHA DAADINTA WIXII CUNTO AH

- Duwaan geli nooca iyo xadiga cuntada, kharashaadka iyo sababta loo daadinayo wixii ujeedo ah caymiska.
- Waxa aad gaysaa cuntooyinka waxyeeloobay meel kale oo ka duwan meesha lagu diyaarinayo cuntada iyo kaydinta agabka. Shayadan waa in lagu diro weel xidhan oo dabool ayna waxba soo dhaafaynin si loo baajiyo inay yimaadaan wasakh shacabka ama xarunta iyo cuntada kale soo gaadha.
- Waxa aad ku shubtaa jaaceel dhamaan cuntada la daadinayo.

ISKA

ILAALI WASAKHDA KUWA KALE AY GAADHSIINAYSO

KALA SAAR, YAANAY IS WASAKHAYN CUNTADA LA ISKU RASAYNAYO OO SIDA SAXDA AH HA U KALA HOREEYAAN

Cuntada Ilaali Amaankeeda

Markaba kali talaagad

Marna ha u ogolaan in cuntada ay taalo meel leh heerkulka qolka

Dabool oo ku qor taariikhda - waxa aad daadidaa 7 maalmood kadib

Ku hay 41°F ama ka hooseeya

Si joogto ah ula soco

Isku dul rasee si aad ula ilaaliso in ay is wasakheeyaan

Dhih meel u jirta 6" dhulka

1 (DHAKADA) CUNTOOYINKA DIYAAR AH, CUNTADA HORE LOO KARIYAY



2 - BEEDKA, KALUUNKA, HILIBKA DHAN



3 - HILIBKA LA GARAACAY



4 (HOOSTA) - DIGAAGA



MAAXINTA BEERKULBEEGA BADANAA

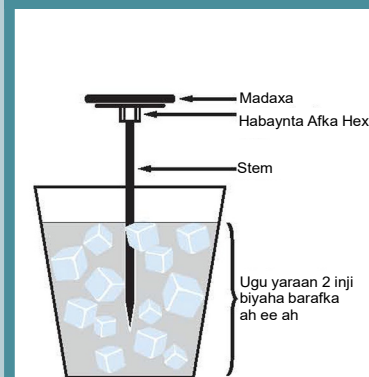
XAQIIJI IN HEERKULBEEGU SAX YAHAY

Ha u ogolaan
isteenka
heerkulbeegu inuu
taabto xaga hoose
ama dhibaca
quruurada ama
biinka

Isteenka
heerkulbeegu
ama boroobku
waa inuu ku jiraa
biyaha

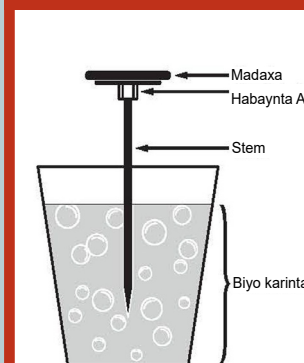
Riix **badhanka**
dib u bilaw (hadii
la heli karo) ee
heerkulbeega
dhijitaalka ah si loo
habeeyo

QAABKA BIYAHA BARAFKA AH ► 32°F



- Ka buuxi quruurad wayn barafka la burburiyay
- Ku dar biyaha qasabada oo nadiif ah ilaa inta ay quruuradu buuxsamayso
- Si wanaagsan u walaac
- Waxa ad saartaa isteenka boroobka oo geli biyaha barafka si markaa aaga xasaasiga ah gebi ahaanba loo muquurin karo
- Sug ilaa 30 ilbidhiqsi
- Hayn meesha habaynta si aad ugu xidho gacanta ama dhilaha oo waxa aad wareejisaa madaxa heerkulbeega ilaa inta uu noqonayo 32°F
- Sug ilaa 30 ilbidhiqsi oo dib u eeg heerkulka

QAABKA BIYAHA KULUL ► 212°F



- Soo qaado biyo qasabada oo nadiif ah oo ku kari dib gun leh
- Waxaad ku diraa heerkulbeega ama isteenka boroobka oo geli biyaha karkaraya si markaa aaga xasaasiga ah gebi ahaanba loo muquurin karo
- Sug ilaa 30 ilbidhiqsi
- Hayn meesha habaynta si aad ugu xidho gacanta ama dhilaha oo waxa aad wareejisaa madaxa heerkulbeega ilaa inta uu noqonayo 212°F (100°C) ama heerkulka karkarka ee munaasabka ah.
- Sug ilaa 30 ilbidhiqsi oo dib u eeg heerkulka



HEERKULKA

WAX KARINTA

KU KARINTA CUNTADA HEERKUL KHALDAN WAXAY KEENI
KARTAA XANUUNADA CUNTADA LAGA QAADO

DIB UGU DIIRI DHAMAAN CUNTOOYINKA

ILAA 165°F 2
SAACADOOD
GUDAHOOD

Isticmaal heerkulbeega
leh istiiimka birka ah si aad
ugu eego heerkulka



AMAANKA UGU YAR HEERKULKA CUNTO KARINTA GUDAHA

DIGAAGA 165°F



HILIBKA IYO
DOOGAARKA LA GA-
RAACAY 155°F



BEEDKA, KALUUNKA,
SHELFIIISHKA, HILIBKA
ISKU DHAN 145°F



CUNTADA LA KARIYAY
WAA IN LAGU HAYAA
HEERKULKA 135°F



CUNTADA QABAW

QAABKA SAXDA AH

WAXA AAD KA ILAALISAA IN JEERMIS KU DHASHO CUNTADAADA
ADIGA OO ISTICMAALAYA QAABKA KARINTA SAXDA AH

KU KARI DHAMAAN CUNTADA KULUL

INTA U DHAXAYSA **135°F**
ILAA **70°F**
2 saacadood gudahood
ama wax ka yar

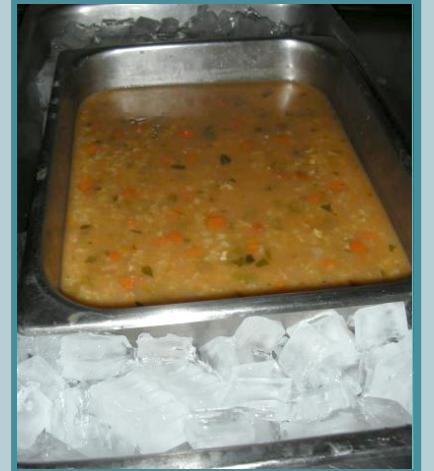
— iyo —

INTA U DHAXAYSA **70°F**
ILAA **41°F**
4 saacadood kale ama
wax ka yar

QABOOJIYAHA AFUUFA



BAADKA BARAFKA



HAWADA BARAFKA AH



HUUDHIGA GUNTA LEH



WAA IN AAN GACMAHA QAAWAN LAGU TAABAN

HAKU TAABAN CUNTADA DIYAARKA AH GACMO QAAWAN

**GEEMISKA
GACMUHU
FAAFIYAAN**

MARKASTA
ISTICMAAL:

GOLOFIS

BIRQAAB

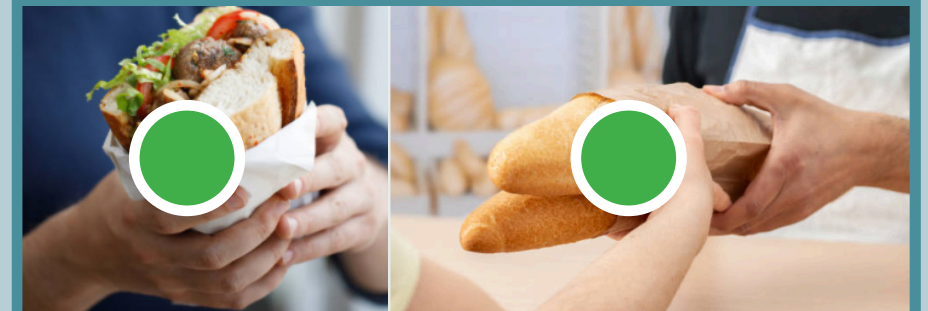
KILINIKIS

WEELKA KALE

GOLOFIS



KILINIKIS



BIRQAAB/ AGABKA



MAYDHISTA WEELKA

ISTICMAAL BULAACADA
3-QAYBOOD AH

MAYDH, BIYO RAACI, JEERMISKA LA DIL

**Jeermiska
kaga dil
xadiga saxda
ah ee jeermis
dilaha!**

50 ppm
CHLORINE
ilaa 10 ilbidhiqsi

200-400 ppm
**Quaternary
Ammonium**
ilaa 30 ilbidhiqsi

25 ppm
IODINE
ilaa 30 ilbidhiqsi



MAYDH ► Saabuun + Biyo 100°F

BIYO RAACI ► Ku Nadiifi biyo diiran

JEERMIS DILAHA ► Biyo 100°F + Jeermis dilaha

*Isticmaal miiqa tijaabada si aad u eegto inta uu le'eg yahay
cufka jeermis diluhu.*



FARXALO

WAXAA WEEYE QAABKA UGU WANAAGSAN EE LOO BAAJI-YO FAAFITAANKA XANUUNKA

FARXALATO

**ILAA 20
ILBIDHIQSI KU
MAYDH BIYO
KULUL**

*IN UDHIGANTA INTA
AAD QAADAYSO
SINGING HAPPY
BIRTHDAY LABA JEER*

KAHOR

Bilawgaaga shaqada
Ka shaqaynta cuntada
Inta aanad xidhayso
golofis nadiifta ah

KADIB

Isticmaalo suuliga
Ka shaqayso
cuntada qaydhiin
Marka la nasanayo
ama sigaarka la cabo
La qufaco, hindhiso,
wax la cuno, cabo
La nadiifiyo ama
qashinka la daadiyo
Si joogto ah ciida
iyo wasakhda si la
iskaga nadiifiyo



Shaqaalaha Cuntada ama Heshiiska Warbixinta Shaqaalaha ee Shardiga ah

WAXA AAN OGOLAADAY IN AAN GAADHSIIYO PIC:

Wax kamid ah astaamaha soo socda, iyada oo la shaqaynayo ama wixii ka baxsan shaqada, oo waxaa kamid ah taariikhda astaamuhu marka kowaad ay bilaabmeen:

1. Shuban
2. Hunqaaco
3. Jooniska (huruudaha indhaha ama maqaarka)
4. Cuno xidhan oo leh xumad
5. Nabur leh dheecaan sida nabur caabuq oo karaya ama afka kala haya oo ku yaala gacanta, dhudhunka, qaybta furan ee gacnaha ama qaybaha kale ee jidhka (iyada oo naburka uu ku xidhan yahay moojee golis ama uu baandheej qalalan, si wanaagsan u le'eg).

Hadii daryeelka caafimaadka bixiyaha uu iga heley wax xanuun ah oo lagu sheegey hoos, PIC waa inay gaadhsiisaa Caafimaadka Shacabka Degmada Franklin marka shaqaalaha laga helo xanuunka ama xaalada:

A) Wixii kamid ah xanuunada soo socda:

- | | |
|--|----------------------|
| 1. Campylobacter | 7. Joonis A |
| 2. Cryptosporidium | 8. Fayraska Noro |
| 3. Cyclospora | 9. Salmonella spp. |
| 4. Entamoeba histolytica | 10. Salmonella Typhi |
| 5. Shiga toxin-producing Escherichia coli (STEC) | 11. Shigella |
| 6. Giardia | 12. Vibrio cholera |
| | 13. Yersinia |

B) Wixii xanuun ah ee uu daryeelka caafimaad bixiye uu sheegey, sadexdii bilood ee lasoo dhaafay oo ka timid Salmonella typhi (oo loo qaatay daawaynta antiboodhiga).

- C) 1. Hadii laga shakiyo in aan keeney, ama aan joogay meel xanuunka cid qabtaayi ay joogtay;**
- 2. Aan joogto ama aad ka sahayso meel ay ka jirto xanuunka faafa oo xidhan;**
- 3. Aad guri kula nooshahay qof laga heley xanuunka ama**
- 4. Aad kula nooshahay guriga qofka taba meel ama kala shaqeeya meel xidhan oo laga heley safmarka oo kamid ah kuwa soo socda:**
1. Fayraska Noro afar sideed iyo afartanki lasoo dhaafay aad u dhawaatatay cid qabta.
 2. Shiga toxin-producing Escherichia coli (STEC) aad u dhawaatatay cid qabta tobankii maalmood ee lasoo dhaafay.
 3. Shigella spp. ad u dhawaatatay cid qabta afartii maalmood ee lasoo dhaafay.
 4. Salmonella Typhi ad u dhawaatatay cid qabta afartii maalmood ee lasoo dhaafay.
 5. Jooniska ad u dhawaatatay cid qabta kontonkii maalmood ee lasoo dhaafay.

PIC waa inay sugyaa in shaqaalaha shardiga ah:

1. Ay ka mamuuc tahay inay noqdaan shaqaalaha cuntada ilaa inta laga soo reebayo* ama xadiaada** waa in laga saaraa hadii ay yeesheen astaamaha ama laga heley wax kamid ah xanuunada hore loo qoray.
2. Waxaa ka mamnuuca in la noqdo shaqaalaha cuntada shaqada ee shaqada u adeegida shacabka aadka u nuqul (difaaca jidhkoodu liito) ilaa inta ay kasoo baxayaan go'doominta ama xadiaada hadii ay sheegaan khatar warbixinta ama wixii xanuuno ah ee ku qoran qaybta hore.
 - **PIC waa inay xadidaa masuuliyada shaqaalaha cuntada ee muujiya wixii astaamaha hore loo sheegey.**
 - **PIC waa inay xadido masuuliyada, ama ka reebtaa shaqaalaha cuntada shaqada hadii laga heley wax kamid ah sadexda iyo tobanka xanuun ee hore loo sheegey.**
 - **PIC waxay meesha ka saari kartaa xadidaadaha ama go'doominta xanuunka laga heley dartiis ah hadii shirkada cuntada ay ogaato inbixiyaha daryeelka caafimaadka ama ay ansixiyay Caafimaadka Shacabka Degmada Franklin. PIC waxay meesha ka saari karaan xadidaada hadii ay ka timid astaamaha ku qoran kor, hadii astaamaha ay joogsadeen oo astaamaha ayna ka iman sadexda iyo tobanka xanuun ee kor ku qoran.**

**Ka reebida waxaa loo jeedaa kahortaga shaqaalaha inay ka shaqeeyaan shaqadada ama inay galaan shaqada ay ka shaqeeyaan.
**Xadidaadu waxay ka dhigan tahay inay adag tahay in shaqaaluhu ay ku shaqeeyaan agabka, weelka, bacaha ama waxa lagu duubo oo nadiif ah wixii marka kaliya la bixiyo.

Waxa aan akhriyay (ama la ii sharaay) oo aan fahmay shuruudaha ku saabsan masuuliyadahayga cuntada ee hoos yimaada Xeerka Amaanka Cuntada Isku Midka ah ee Ohio. Waxa aan fahmay in hadii loo hogaamsani waayo shuruudaha heshiiskan inay keeni karto talaabo laga qaado loo shaqeeyaha ama Caafimaadka Shacabka Degmada Franklin oo waxay saamayn kartaa shaqaydayda ama waxaa la igu oogi karaa dacwad.

MAGACA SHAQAALO SHARDIGA (DAABACAN)	
SAXEEXA SHAQAALO SHARDIGA	TAARIIKHDA
MAGACA SHAQAALO CUNTADA (DAABACAN)	
SAXEEXA CIDA RUQSADAHA HAYSANA AMA SAWIRKA	TAARIIKHDA

Wixii macluumaad dheeraad ah, fadlan booqo www.myfcph.org ama kala hadal Barnaamijka Amaanka Cuntada (614) 525-3160.

Siyaasada Wakhtiga Xakamaynta Caafimaadka Shacabka

Franklin County Public Health

280 East Broad Street
Columbus, Ohio 43215-4562
614.525.3160 | myfcph.org

Magaca Hawlwadeenka _____
Taariikhda _____

_____ waxa uu leeyahay siyaasada dhigista ama kaydinta cuntooyinka gaar xumaada (wakhtiga/heerkulka la maamulay ee amaanka ah) heerkulka u dhaxeeya 41° F iyo 135° F wixii sababo gelin ah. Cuntada lasoo dhigay ama la kaydiyay ee taala meel ka baxsan talaagada ama wixii ka hooseeya kululka ugu yar ee ay tahay in lagu hayo waxaa kamid ah:

- **QOR CUNTOOYINKA**Aga ee lasoo dhigayo ama lagu kaydinayo inta u dhaxaysa 41° F iyo 135° F (Aaga Khatarta Heerkulka). Siyaasadan waxay kaliya khusaysaa cuntooyinka gaarka ah ee ku qoran liiska kore.

Wakhtiga heerkulka la xakameeyay waxaa loo isticmaali karaa in lagu muujiyo ama la dhigo cuntooyinka hore ugu qornaa, laakiin cuntooyinkan weligoodna kuma sii sugnaan doonaan heerkulka 41° F iyo 135° F wixii 4 saacadood ah ee ka badan. Marka wakhtiga aan lahayn xakamaynta herkulka waxaa loo isticmaalayaa xakamaynta caafimaadka shacabka ee ugu badnan afar saacadood kadib nidaamyada waxaa la dhaqan gelin doonaan u hogaansanka sharciga 3717-1-03.4 (I) ee Xeerka Cuntada Ohio..

- Cuntada waa inay yeelataa heerkulka hore ee 41° F ama wax ka yar talaagada ama 135° F ama ka sareeya marka laga qaado kulaylka.
- **Cuntada waa in lagu calaamadiyaa taariikhda iyo saacada marka laga qaado xakameeyaha heerkulka kulayl/qabaw iyo wakhtiga la daadinayo (afar saacadood oo ka bilaabma marka laga saaro heerkulka).**
- Cuntada waa in la kariyaa oo la bixiyaa, lagu bixiyay heerkulka hadii cuntada diyaarka ah la daadiyo afar saacadood gudahood oo laga bilaabo saacada marka laga saaro xakameeyaha heerkulka.
- Wixii cunto ah ee weelasha aan lahayn sumada ku jira ama sumada leh ee ka badan afar saacadood xadiga ah waa la daadinayaa.

Nidaamyadan waxaa lagala hadlayaa dhamaan shaqaalaha ka shaqeeya cuntada si loo xaqiijiyo inay fahmeen nidaamka maareynta cuntada ee amaanka ah ee daruuriga u ah kahortaga xanuunada cuntada.

Nidaamyada waxaa xadidmaha xoojinta kahortaga iibka ama isticmaalka wixii cunto ah ee lasoo dhigay ama lagu kaydiyay heerkul ka sareeya 41° F ama ka hooseeya 135° F wixii ka badan afar saacadood.

Nidaamyadan waxay kaliya khuseeyaan cuntooyinka lagu sheegey marka hore ee laguhayo talaagada ama wax ka hooseeya heerkulka ugu yar ee lagu hayo wixii saababo cunto karinta ah oo gaar ah.

Anaka ku sugan _____ waxa aanu fahanay kaalinta muhiimka ah ee ay ka ciyaarto xakamaynta heerkulka saxda ah ee kahortaga xanuunada cuntada iyo si taxadir leh u kormeerka isticmaalka nidaamyadan si loo xaqiijiyo in amaanka cuntadu aanu iibinayno. Siyaasadan kaliya waxay khusaysaa iibinta cuntada ee u baahan in si gaarka ah looga shaqeeyo iyo nidaamyada heerarka aan caadiga ahayn ee dhamaan cuntooyinka aanu diyaarino ee aanu iibino.



CAAFIMAADKA SHACABKA DEGMADA FRANKLIN
280 East Broad Street
Columbus, Ohio 43215-4562
(614) 525-3160
www.myfcph.org

Duwaanka Karinta
Barnaamijka Amaanka
Cuntada

Heerkulka Cunto Karinta Ugu Yar:

145°F: Beedka, Kaluunka, Shelfiishka, Hilib Lo'aad, iyo Hilibka Isku Dhan (doofaarka la dubay, hilibka la dubay)
155°F: Doofaarka Qaydhiin ee La Garaacay, Hilibka Qaydhiin ee La Garaacay iyo hilibka kale ee la garaacay
165°F: Digaaga Qaydhiin, Hilibka Cufan iyo Alaabaadka Digaaga ee kale

****Dhamaan shayada cuntada ee TCS ee Kulaylka Lagu Hayo waa in lagu hayaa ama ay ka sareysaa 135°F****

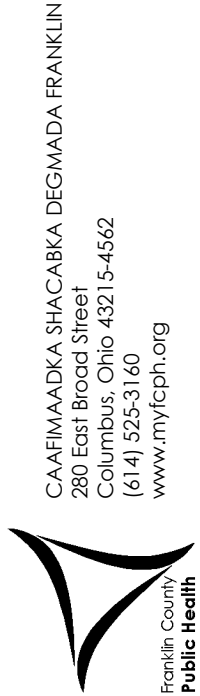
Taariikhda	Shayga Cuntada	Wakhtiga iyo Heerkulka	Heerkulka Loo Baahan Yahay ee Ugu Yar



CAAFIMAADKA SHACABKA DEGMADA FRANKLIN
280 East Broad Street
Columbus, Ohio 43215-4562
(614) 525-3160
www.myfcpb.org

Waxyaabaha La
Eegayo ee Amaanka
Cuntada
Bamaamijka Amaanka
Cuntada

Maamulka iyo Shaqaalaha Caafimaadka		Haa	Maya	Talaabada Sixitaanka Loo Baahan Yahay
Tilmaamaha xanuunka shaqaalaha iyo siyaasad ma jirtaa?				
Miyay dhamaan bulaacaduhu leeyihiin meel saabuun, kilikis, iyo farxalka gacanta?				
Miyaa shaqaaluhu si sax ah u farshaxaan marka looga baahan yahay?				
Miyaa wax golifis ah la heli karaa oo si sax ah loo isticmaalay?				
Miyaa shaYADA shakhsi ahaaneed yaalaan meel ka fog meesha cuntada lagu diyaariyo?				
Miyaa shaqaalaha galeen tobobarka amaanka cuntada Heerka 1 ee saxda ah?				
Amaanka Cuntada iyo Badbada		Haa	Maya	Talaabada Sixitaanka Loo Baahan Yahay
Miyaa cuntada qabaw lagu hayay wax ka hooseeyay 41°F?				
Miyaa cuntada kulul ay ka sareysaa 135°F?				
Miyaa cuntada si wanaagsan loo kariyay oo loogu duwaan geliyay kormeeraha?				
Miyaa cuntada kulul dib loogu diiriyay ugu yaraan 165°F ilaa 15 ilbidhiqsi kahor inta aan la bixin?				
Ma heli kartaa stem-ka heerkulkulbeega?				
Miyaa heerkulbeega si joogto ah loo maaxin karaa? (Biyo Baraf ah/Biyo Kulul)				
Miyaa cuntada taariikhdu si wanaagsan ugu qoran tahay?				
Miyaa cuntada laga heley ilo la ansixiyay?				
Qoraalo:				



Duwaanka Ku Haynta
Kulaylka
Barnaamijka
Amaanka Cuntada

Duwaanka Ku Haynta Kulaylka

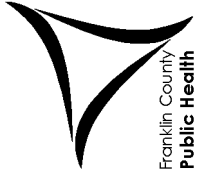
**Dhamaan shayada cuntada ee TCS waa in lagu hayaa ama ay ka sareysaa 135°F. Hadii cuntada ay ka hoosayso 135°F, talaabada sixitaanka waa in isla markaba la qaadaa. **

Taariikhda	Magaca Cuntada	Saacada	heerkulka	Talaabada Sixitaanka (hadii loo baahdo)	Magaca

**Dhamaan shayada cuntada ee TCS waa in lagu hayaa ama ay ka hooseeya 41°F. Hadii cuntada ay ka sareeya 41°F, talaabada sixitaanka waa in isla markaba la qaadaa. **

Taariikhda	Magaca Cuntada	Saacada	heerkulka	Talaabada Sixitaanka (hadii loo baahdo)	Magaca

Dhamaan shayada cuntada TCS waa in dib loogu diiriyaa 165°F laba saacadood gudahood						
Taariikhda	Magaca Cuntada	Saacada Bilawga	Heerkulka Bilawga	Qaabka Dib u Diirinta	Heerkulka Ugu Danbeeya	Wakhtiga Dhamaadka



Franklin County
Public Health

CAAFIMAADKA SHACABKA DEGMADA FRANKLIN

280 East Broad Street

Columbus, Ohio 43215-4562

(614) 525-3160

www.myfcpb.org

Duwaanka Jeermisdilka

Barnaamijka Amaanka

Cuntada

Heerkulka Biyo Raacinta Ugu Danbaysa ee Mishiinka Weelka Maydha ee Heerkulka Sareeya ugu yaraan 180°F

Cufka la Aqbali Karo: Chlorine 50ppm, Quaternary Ammonium (Quat) 200ppm

Taariikhda	Saacada	PPM ama Heerkulka mishiinka weelka maydha	Baaldiyaada Jeermisdilka/Sadex PPM qayb bulaacada ah	Talaabada Sixitaanka (hadii loo baahdo)	Magaca



280 East Broad Street
Columbus, Ohio 43215-4562
614.525.3160 | myfcph.org